

Školní vzdělávací program
pro základní vzdělávání

MONTESSORI PASTVINY



Obsah

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE.....	4
NÁZEV ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	4
PŘEDKLADATEL	4
PLATNOST DOKUMENTU	4
KONTAKTY	4
ZŘIZOVATEL	4
CHARAKTERISTIKA ŠKOLY.....	5
MATERIÁLNÍ PODMÍNKY	5
CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU	5
CHARAKTERISTIKA ŽÁKŮ	6
DLOUHODOBÉ PROJEKTY A SPOLUPRÁCE.....	6
SPOLUPRÁCE S RODIČI	7
CHAKTERISTIKA ŠVP.....	8
ZAMĚŘENÍ ŠKOLY	8
MONTESORI PRINCIPY, NA KTERÝCH JE PROGRAM ZALOŽEN:	8
ROLE RODIČE.....	12
POSTUP PŘI ŘEŠENÍ PROBLÉMU	13
ZABEZPEČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A ŽÁKŮ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH	14
ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT	18
UČEBNÍ PLÁN PRO 1. STUPEŇ MONTESSORI	22
UČEBNÍ PLÁN PRO 2. STUPEŇ MONTESSORI	23
UČEBNÍ OSNOVY 1. STUPEŇ	24
ČESKÝ JAZYK.....	25

ANGLICKÝ JAZYK	35
MATEMATIKA	40
KOSMICKÁ VÝCHOVA	47
PRÁCE, ZDRAVÍ A KULTURA.....	64
UČEBNÍ OSNOVY 2. STUPEŇ	75
ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	76
ANGLICKÝ JAZYK	86
MATEMATIKA	97
LABYRINT SVĚTA	107
KOSMICKÁ VÝCHOVA	129
PRÁCE A UMĚNÍ	151
TĚLESNÁ VÝCHOVA	165
ŠPANĚLSKÝ JAZYK	173
NĚMECKÝ JAZYK.....	180
PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ.....	186
HODNOCENÍ TEORETICKÝCH PŘEDMĚTŮ.....	188
HODNOCENÍ VÝCHOVNÝCH PŘEDMĚTŮ	191
HODNOCENÍ CHOVÁNÍ	191
CELKOVÉ HODNOCENÍ.....	197
HODNOCENÍ ŽÁKA SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A ŽÁKA NADANÉHO NEBO MIMORÁDNĚ.....	198
NADANÉHO	198
KOMISIONÁLNÍ ZKOUŠKY	198

Identifikační údaje

Název školního vzdělávacího programu:

Montessori Pastviny, č.j.3/2022

Předkladatel:

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Brno, Pastviny 70, příspěvková organizace

Adresa: Pastviny 70, 624 00 Brno

Jméno ředitele školy: Mgr. Gabriela Kuběnová

IZO: 600108481

RED - IZO: 600108481

IČ: 60555882

Koordinátor ŠVP: Mgr. Klára Gottvaldová

Platnost dokumentu

Platnost od: 1. 9. 2022

Číslo jednací: 3

Kontakty:

Telefon: +420736626372, 541223119

e-mail: reditelka@zspastviny.cz

www: zspastviny.cz, www.montessori-pastviny.cz

Zřizovatel:

Statutární město Brno, MČ Brno-Komín

Vavřínecká 15, 624 00 Brno-Komín

Tel.: 541 428 187

e-mail: blatna@komin.brno.cz

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Brno, Pastviny 70, nyní **Základní škola a Mateřská škola Brno, Pastviny 70, příspěvková organizace**, byla otevřena 1. září 1978.

Od 1. září 2008 se součástí školy nově staly i třídy pracující dle principů Montessori pedagogiky. Postupně narůstal počet žáků i počet tříd podle Montessori. Od 1.9.2018 přešli žáci poprvé z prvního stupně tříd podle Montessori na druhý stupeň podle Montessori.

MATERIÁLNÍ PODMÍNKY

Montessori třídy byly umístěny v prostorách školy. V počátcích jejich fungování chybělo adekvátní vybavení specifickými Montessori pomůckami, proto škola realizovala v letech 2011–2012 projekt „Podpora Montessori pedagogiky na ZŠ Pastviny“ (CZ.1.07/1.1.02/03.0036), který významně přispěl k vybavení tříd didaktickými pomůckami, nábytkem a k profesnímu rozvoji pedagogů. Na dalším postupném vybavování pomůckami se podílí Spolek rodičů Montessori Pastviny, který vznikl při otevření první Montessori třídy.

Významným milníkem bylo otevření nové přístavby školy od 1. září 2020, která je koncipována v souladu s principy Montessori pedagogiky. Vznikly zde moderní a prostorné učebny pro první stupeň, samostatný vstup se šatnami, sborovna pro učitele, PC učebna a prostor pro komunitní aktivity. Tyto prostory jsou v odpoledních hodinách využívány také školní družinou. Všechny třídy i sborovna jsou vybaveny počítači a moderním nábytkem odpovídajícím potřebám Montessori výuky.

CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU

Pedagogický sbor celé Základní školy a Mateřské školy Brno, Pastviny 70, příspěvkové organizace tvoří vedení školy (ředitel, zástupce ředitele pro I. stupeň, zástupce ředitele pro II. stupeň, zástupce ředitele pro Školní poradenské pracoviště, zástupce ředitele pro mateřskou školu, zástupce pro Montessori vzdělávání, vedoucí vychovatelka ŠD), učitelé včetně dvou výchovných poradců, speciálních pedagogů, psychologů, ICT koordinátora a dvou školních metodiků prevence, asistenti pedagoga a vychovatelé školní družiny. Pedagogický sbor Montessori se skládá z učitelů 1. a 2. stupně, asistentů pedagoga pro Montessori třídy a vychovatelek. Učitelé jsou většinou aprobovaní k výuce svých předmětů.

Učitelé a asistenti v Montessori třídách jsou absolventi Diplomového kurzu pro Montessori vzdělávání nebo si příslušný kurz dokončují.

CHARAKTERISTIKA ŽÁKŮ

V Montessori třídách se vzdělávají žáci ze spádové oblasti městské části Komín i značný počet nespádových žáků, včetně dětí s odlišným mateřským jazykem.

DLOUHODOBÉ PROJEKTY A SPOLUPRÁCE

Škola je zapojena do projektu Ovoce do škol a celobrněnského projektu „Otevřené školy“. Učitelé i žáci organizují a účastní se projektu ke Dni Země zaměřený na ekologickou a environmentální výchovu dětí. Škola pořádá a žáci navštěvují besedy s odborníky v rámci prevence sociálně-patologických jevů.

Abychom umožnili dětem poznat jiné prostředí a ostatní v jiných situacích, škola organizuje ozdravné pobyty v přírodě a výlety. Abychom propojili teorii se skutečným životem, organizujeme exkurze do státních institucí, ekologických center, muzeí, galerií, pracovišť apod. a pořádáme besedy s odborníky.

Ve spolupráci se Spolkem rodičů pořádáme pravidelná neformální setkávání – rodičovské večery, dílničky, společné výlety, slavnosti a jiné akce, do kterých jsou zapojeni jak žáci, tak jejich rodiče.

V roce 2019 získala škola pronájem pozemku – budoucí Montessori školní zahrady, ve spolupráci se Spolkem pracujeme na projektu Školní zahrada.

Škola pořádá Den otevřených dveří - dopoledne věnované setkání žáků, budoucích žáků, rodičů a jiných subjektů. Kromě toho mají rodiče po předchozí domluvě během vyučování volný vstup do třídy (za dodržení „Pravidel pro návštěvy“).

Naše škola má statut **Fakultní školy** – spolupracuje s Pedagogickou fakultou Masarykovy univerzity a pomáhá studentům pedagogických směrů rozvíjet a uplatňovat svoje teoretické poznatky v běžné školní praxi.

Spolupracujeme také s různými Montessori organizacemi (Společnost Montessori ČR, Montessori Morava, Erudio Montessori, Institut celostního vzdělávání atd.) a školami (např. Na Beránku, ZŠ Kladno).

Naše škola je zapojena do programu ERASMUS+ a je členem konsorcia statutárního města Brna. Jedná se o projekt, který má za cíl podporovat vzdělávací mobilitu jednotlivců a skupin i spolupráci, kvalitu, inkluzi a rovnost, kreativitu a inovaci na úrovni organizací v oblasti vzdělávání a odborné přípravy.

SPOLUPRÁCE S RODIČI

Spolupráce s rodiči je propojením teorie se skutečným životem, podporuje sounáležitost a rozvíjí vztahy.

Rodiče spolupracují při přípravě tříd a Montessori materiálu před zahájením školního roku i v jeho průběhu, účastní se besed a přednášek.

Dvakrát ročně (většinou ve čtvrtletí a tříčtvrtletí) nabízí třídní učitel tzv. konzultační hodiny – setkání učitel – žák – rodič. Na nich společně hodnotí dosavadní práci. V případě potřeby (učitele, žáka, rodiče nebo školy) může být konzultačních hodin více.

Třikrát ročně (většinou v září, lednu a červnu) probíhají třídní schůzky.

O svých dětech se mohou rodiče kdykoliv během roku informovat při osobním setkání s učitelem nebo telefonem či mailem. Na čase a způsobu, jakým bude tato komunikace probíhat, se učitel s rodiči domluví na prvních třídních schůzkách.

Většina informací týkajících se probíhajících akcí a organizačních záležitostí jsou na našich webových stránkách www.zspastviny.cz, www.montessori-pastviny.cz nebo v informačním systému Edookit, ke kterému každý rodič obdrží přístupové heslo.

Jakékoli výchovné, výukové či jiné záležitosti lze konzultovat rovněž s výchovnými poradkyněmi pro první a druhý stupeň, s metodičkou prevence sociálně patologických jevů nebo školní psycholožkou (kontakty jsou k dispozici na www.zspastviny.cz).

CHAKTERISTIKA ŠVP

ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

Montessori ŠVP vychází z obecných vzdělávacích cílů a klíčových kompetencí RVP ZV, které realizuje pomocí principů Montessori pedagogiky.

Cílem Montessori pedagogiky je pomáhat dítěti poznávat svět i sebe sama. V souladu se svými individuálními a vývojovými možnostmi si žák osvojuje mateřský jazyk i jazyky cizí, matematiku, poznává svět přírody, svět lidí a svět tradic, kultury a umění, věnuje se tělesným i pracovním aktivitám. Prostřednictvím jednotlivých témat se žáci učí používat nejen jednoduché kognitivní (poznávací) procesy jako zapamatování a porozumění, ale hlavně kognitivní procesy vyšší náročnosti, kdy získané dovednosti a vědomosti používají, analyzují, hodnotí a tvořivě s nimi nakládají (viz. Bloomova taxonomie kognitivních procesů). Žáci mají možnost své činnosti vykonávat jak samostatně, tak při nich spolupracovat s ostatními.

MONTESORI PRINCIPY, NA KTERÝCH JE PROGRAM ZALOŽEN:

Respekt k vývojovým fázím dětí

Každá fáze vývoje dítěte má svá specifika.

Pro děti ve věku 6-12 je to hlavně:

- potřeba nasytit touhu po vědění (zkoumání světa a poznávání příčin a souvislostí), porozumět světu
- socializace (vztahy, hledání svého místa ve skupině, ve vesmíru), morálka (dodržování pravidel, zkoumání toho, co je dobré a co špatné), objevování světa venku mimo třídu
- samostatnost (pomoz mi, abych to dokázal a přišel na to sám)
- rozvíjení fyzické a pohybové zdatnosti
- představivost a schopnost abstrakce
- učení se skrze příběhy, identifikace se s hrdinou

Pro děti ve věku 12–18 je to především (KU, KŘP, KK, KSP, KO, KP):

- zkoumání sebe sama a svého místa ve světě
- vlastní prospěšnost a užitečnost pro společnost
- řešení reálných problémů
- manuální činnost

Senzitivní fáze

Montessori pedagogika vychází z faktu, že každé dítě má období, kdy je citlivé na vstřebávání určitého druhu dovedností nebo vědomostí, každé dítě má toto období jindy. Učitelé a rodiče se pozorováním dítěte snaží tuto fázi rozpoznat a respektovat, čekat, až dítě k této fázi dospěje.

Vnitřní motivace

Montessori pedagogika vychází z předpokladu, že **žáci** mají opravdový zájem a touhu poznat, naučit se a uplatnit nové znalosti v praxi. Učitel jako průvodce tuto vnitřní motivaci podporuje. Ke zvýšení vnitřní motivace žáků přispívá propojení teorie s praxí. Učitel nabízí žákům smysluplné činnosti a možnosti řešení reálných problémů. Svě vědomosti a dovednosti získávají žáci pomocí praktických činností a projektů.

Učení se mimo prostor třídy

Díky besedám, exkurzím a návštěvám různých organizací žáci poznávají, kde a jak využít získané vědomosti a dovednosti, zkoumají, jak mohou prospět společnosti a co je zajímavé. Jsou vedeni k zodpovědnosti za své chování a k uvědomění si svého vlivu na fungování komunity. Na výletech, exkurzích a ozdravných pobytech žáci poznávají přírodu, budují si k ní vztah a zkoumají, jaké chování je k ní ohleduplné. Výuka probíhá mimo prostor třídy, např. na chodbách, ve specializovaných učebnách či na Montessori zahradě. (KU, KŘP, KK, KSP, KO, KP)

Připravené prostředí

Prostředí, kde se žák učí, by mělo být příjemné, estetické a obsahovat adekvátní nabídky lákavých podnětů ke zkoumání a objevování.

Součástí připraveného prostředí je také učitel, příjemná atmosféra, dobré vztahy a řád. Prostředí by mělo být připravené tak, aby v něm bylo snadné dodržovat dohodnutá pravidla. Připravené prostředí respektuje žáka jako individualitu i celou skupinu.

Žáci se podílejí na tvorbě a péči o připravené prostředí. Jsou vedeni k tomu, aby udržovali řád a pořádek v prostorech sloužících ve výuce, třídí odpad, ví o možnosti využití ekologicky šetrných úklidových prostředků atd. Při práci žákům běžně nabízíme a umožňujeme přístup k různým zdrojům informací (encyklopedie, slovníky, pravidla českého pravopisu, žákovská knihovna, internet...). Žáky a rodiče zapojujeme do plánování a realizace třídních, školních a mimoškolních akcí (např. zápis do 1. tříd, zahradní slavnosti, Vánoční dílničky, výlety atd.), čímž budujeme pocit sounáležitosti s životem školy a školu jako komunitní centrum.

Tyto činnosti vedou děti k zodpovědnosti za svá rozhodnutí a své činy.

Bezpečné prostředí jako základ pro učení

Při hodnocení práce žáků používáme popisnou slovní zpětnou vazbu. Vedeme žáky k sebekontrolě a sebehodnocení, důležitá je také radost z dokončené práce a vyřešeného úkolu. Žáci se učí přijímat a dávat konstruktivní zpětnou vazbu, oceňovat sebe i ostatní, což jim pomáhá jejich práci zlepšovat. Vzorem pro udělování zpětné vazby je učitel.

Ke sledování a hodnocení průběhu práce slouží také sběr vlastních materiálů do portfolia. Součástí zpětné vazby je práce s přirozenými důsledky za své jednání. Žáci poznávají své potřeby, pozitivní i negativní emoce, učí se je s respektem vyjadřovat, naslouchat druhým, vytvořit si a říct svůj názor. Učí se také efektivně a citlivě řešit různé situace nebo konflikty se spolužáky, dohodnout se.

Velkou pozornost věnujeme tomu, aby se žáci vzájemně poznali, uměli se přijímat a oceňovat i ve svých odlišnostech.

Respektujeme osobnostní předpoklady žáků.

Umožňujeme každému žákovi zažít úspěch.

K otevřené a partnerské komunikaci mají žáci příležitost např. na komunitním kruhu.

Vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny.

Důraz klademe také na soulad spolupráce mezi rodinou a školou. Rodiče mají po předchozí domluvě přístup do výuky, společně se Spolkem rodičů organizujeme různé vzdělávací, odpočinkové, tvůrčí, poznávací a sportovní aktivity.

Volná práce

Žák je veden k tomu, aby se sám uměl rozhodnout, co, jak, kde, s kým a jak dlouho bude dělat. Ve vyšších ročnících si plánuje svoji práci do týdenních plánů. Žáci tak rozvíjí své individuální schopnosti, poznávají své silné a slabé stránky a pracují s nimi. K tomu je potřeba dostatečně motivující připravené prostředí a dodržování společně dohodnutých pravidel. Svobodná volba rozvíjí u žáků samostatnost, zodpovědnost, tvořivost, hledání vlastní cesty.

Vedeme je tak k samostatnosti, aktivní práci, vlastní zodpovědnosti za svou volbu a jednání a sebepoznání, kdy se seznamují se svými schopnostmi a možnostmi a stávají se způsobilými stanovit a realizovat svůj další životní program. Získávají dovednost rozhodovat se podle svých reálných zájmů, možností, vědomostí a dovedností. Poznávají různé způsoby učení a učí se volit takový způsob, který je pro ně účinný.

Pro usnadnění orientace žáka v jeho povinném vzdělávacím obsahu pro dané období jsou mu učitelem poskytnuty myšlenkové mapy nebo jiné typy přehledu vzdělávacího obsahu. Přehledy, nabízené prezentace a činnosti učí žáky plánovat svou práci, realizovat ji, dokončovat a vést záznamy o svých úkolech i výstupech. Tyto přehledy slouží jako podklad k hodnocení a sebehodnocení žáka.

Učitel dbá na to, aby každá práce dostala zpětnou vazbu – od učitele písemně nebo ústně, žákovou prezentací před třídou, zpětnou vazbou od spolužáků, samokontrolou či jinak. Využíváme práci s chybou.

Pro samostatnou práci je žákům umožněn pohyb v prostorách školy, jednotlivých tříd i v době vyučování. Žáci mají během vyučování přístup k celému Montessori materiálu, odborné literatuře i beletrii a mohou také využívat počítače s připojením na internet. Žáci se tak učí pracovat s informacemi – hledat podstatné, třídít je, kriticky vyhodnotit a využít smyslně a tvořivě pro svou práci.

Montessori materiál je k dispozici v omezeném množství, což žáky vede k trpělivosti, schopnosti počkat a dohodnout se.

Polarizace (koncentrace) pozornosti

Polarizace pozornosti má čtyři fáze:

1. dítě hledá, s čím, jak, kdy, kde a s kým bude pracovat
2. dítě soustředěně pracuje
3. dítě se nasytilo a dokončilo práci
4. vstřebává a odpočívá

Koncentraci pozornosti umožňuje organizace vzdělávání, které probíhá v blocích, tak, aby žák disponoval dostatečným časem pro práci.

Učitel jako průvodce

Klíčovým úkolem Montessori učitele je pozorovat, jaké jsou potřeby žáků, reagovat na ně a podpořit žáky, aby věci dokázali sami. Žáci se učí zvládnout úkol sami, s podporou pomůcek a dalšího didaktického materiálu, prezentací a dalších materiálů. V případě, že se jim to nedaří, učí se požádat o pomoc své spolužáky nebo průvodce. Učitel je autentický a motivuje děti svým nadšením.

Nové téma je žákům samostatně nebo ve skupině představeno evokační prezentací se zadáním další možné práce.

S ohledem na aktuální potřeby dítěte učitel využívá různé metody a formy práce – skupinovou nebo samostatnou práci, prezentaci pro celou třídu, projektovou či problémovou výuku, pokusy a laboratorní cvičení, hry, besedy, pracovní činnosti atd.

Učitelé jsou k dispozici žákům také jako odborní konzultanti při práci na projektech a jiných úkolech.

Výchova k míru, respektovat a být respektován

Žák je veden k volné a svobodné práci a současně vnímá okolí a potřeby ostatních. Je respektován a je veden k tomu, aby respektoval ostatní. Žáci a učitelé společně tvoří pravidla chování, pravidla různých činností a úkolů.

Od konkrétního k abstraktnímu

K abstraktním myšlenkovým operacím žák dochází skrze zkoumání konkrétního materiálu.

Celostní učení

Žák poznává svět v souvislostech. Výuka je koncipována tak, aby rozvíjel nejen své myšlení, ale také fyzickou a sociální složku své osobnosti a zkoumal sám sebe.

Věkově smíšené skupiny

Žáci na prvním stupni pracují ve věkově smíšených skupinách. Rozvíjíme tak u nich schopnost spolupráce (žáci si navzájem pomáhají, učí se od sebe navzájem, motivují se a upevňují si své schopnosti), tolerance (respekt k individuálnímu tempu, k potřebám ostatních, k odlišnostem), získávají větší zodpovědnost za fungování skupiny, rozvíjí své sociální a komunikační dovednosti, vedou se vzájemně k dodržování pravidel. Ve věkově smíšené skupině je tak přirozeně snížen výskyt srovnávání a soutěživosti.

Role rodiče

Rodič (stejně jako učitel) podle svých individuálních schopností a možností:

- Poskytuje dítěti především láskyplné prostředí.
- Pečuje o sebe (spokojený rodič = spokojené dítě).
- Uvědomuje si, že je pro dítě vzorem.
- Poskytuje dítěti možnost, aby bylo připravené na výuku (odpočaté, najezené, dostatečně pohybově uspokojené atd.)
- Snaží se udržovat rovnováhu mezi poskytováním dostatečné svobody (aby dítě mohlo být samostatné a zažívat přirozené důsledky) a vedením (pokud je potřeba, pomoci dítěti, aby samo mohlo plnit své úkoly); zpovzdálí sleduje, jak se dítěti daří.
- Je partnerem při řešení problémů týkajících se dítěte. K tomu je důležitá vzájemná otevřená komunikace (sdělování okolností, které dítě mohou ovlivňovat) a práce na budování důvěry mezi rodičem a učitelem.
- Účastní se setkávání učitelů s rodiči, třídních schůzek, výletů a brigád a jiných akcí pořádaných pro rodiče školou nebo Spolkem rodičů.
- Je aktivním členem Spolku rodičů a plní své finanční závazky k tomuto Spolku.
- Aktivně se podílí na chodu školy (péče o prostředí, materiál, organizace akcí a exkurzí, předávání svých vědomostí a dovedností dětem nebo učitelům).

- Inspiruje dítě především v tom, co není škola schopna předat.
- Je si vědom svých obav, naučených způsobů chování a toho, jak ho ovlivňují v jednání týkajících se dítěte.
- Sleduje maily, webové stránky, informační systém školy EDOOKIT a záznamníky žáků.
- Zná své práva a povinnosti, které vyplývají ze školního řádu (omlouvání absence, vyzvedávání dítěte atd.).
- Respektuje, že žák ve škole nesmí používat mobilní telefon a v případě potřeby s dítětem komunikuje prostřednictvím učitele.

Postup při řešení problému:

1. Pokud se objeví nějaký problém, který rodič potřebuje vyřešit, zkusí to nejprve s dítětem. (rodič – dítě)
2. Jestli nedoručí k vyřešení, obrátí se na učitele. (rodič – žák – učitel)
3. Pokud ani to nepomůže, obrátí se na celý tým pedagogů Montessori (popř. jiných učitelů, kteří s Montessori spolupracují). (rodič – žák – učitel – ostatní pedagogové)
4. Bude-li potřeba, přizve se výchovný poradce, metodik prevence, psycholog.
5. V případě, že situace ještě nebude vyřešena, obrátí se na vedení školy.

ZABEZPEČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A ŽÁKŮ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory:

Škola vytváří podmínky pro společné vzdělávání žáků s různými předpoklady pro vzdělávání. Rovné podmínky ke vzdělávání jsou zajišťovány zavedením podpůrných opatření, kterými se vyrovnávají vzdělávací možnosti žáků. Pokud žák potřebuje podporu z důvodu svých speciálních vzdělávacích potřeb, výuka je individualizována, případně je třídním učitelem za pomoci výchovného poradce a speciálního pedagoga vypracován plán pedagogické podpory (PLPP v elektronické i písemné podobě). První stupeň podpory je plně v kompetenci školy, slouží ke kompenzaci mírných obtíží ve vzdělávání. PLPP vyhodnocuje třídní učitel nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření. Jestliže podpůrná opatření prvního stupně nejsou dostačující, škola doporučí vyšetření žáka ve školském poradenském zařízení.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu:

Individuální vzdělávací plán zpracovává škola, vyžadují-li to speciální vzdělávací potřeby žáka. Individuální vzdělávací plán se zpracovává na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce. IVP sestavuje třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími jednotlivých předmětů a výchovnými poradci nejpozději do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zákonného zástupce žáka. IVP je zpracován v elektronické i písemné podobě. Třídní učitel seznámí s individuálním vzdělávacím plánem všechny vyučující žáka a současně žáka a zákonného zástupce žáka. Škola spolupracuje s ŠPZ při vyhodnocování IVP nejméně jednou ročně.

Pravidla pro zapojení dalších subjektů:

Škola spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními, spolupráci koordinuje vedoucí ŠPP. Do spolupráce jsou zapojeni třídní učitelé, vyučující, asistenti pedagoga a členové ŠPP.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami:

Péči o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami zajišťují členové ŠPP: výchovní poradci, školní speciální pedagog, školní psycholog, metodikové prevence.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

v oblasti organizace výuky:

- střídání forem a činností během výuky – využívání skupinové výuky
- individuální a skupinové projekty
- zařazení žáka do předmětu speciálně pedagogické péče
- zařazení žáka do pedagogické intervence – podpora asistentem pedagoga.

v oblasti metod výuky:

- střídání forem a činností během výuky
- využívání skupinové výuky
individuální a skupinové projekty
- zařazení žáka do předmětu speciálně pedagogické péče
- zařazení žáka do pedagogické intervence – podpora asistentem pedagoga.

v oblasti úpravy obsahu vzdělávání:

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.

v oblasti hodnocení:

- zavádění různých forem hodnocení (formativní neboli průběžné, modifikace ověřování znalostí, krácení hodnoceného apod., finální hodnocení periodické posuzování prospěchu),
- využívání slovního hodnocení a preference motivačního charakteru hodnocení
- přesná kritéria hodnocení s možností oprav

ZABEZPEČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory:

Škola rozvíjí talent a mimořádné nadání žáků. Žáci se účastní soutěží, olympiád, jsou podporováni v rozvíjení všech aktivit, o které projevují zájem. Ve vyučování mají připravenou práci tak, aby se rozvíjely jejich dovednosti v oblastech jejich nadání. Pokud žák potřebuje podporu z důvodu svého nadání, výuka je individualizována, případně je třídním učitelem za pomoci výchovného poradce vypracován plán pedagogické podpory (PLPP v elektronické i písemné podobě). První stupeň podpory je plně v kompetenci školy, slouží k rozvoji nadání žáka. PLPP vyhodnocuje třídní učitel nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpory. Jestliže podpůrná opatření prvního stupně nejsou dostačující, škola doporučí vyšetření žáka ve školském poradenském zařízení.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu:

Individuální vzdělávací plán zpracovává škola, vyžadují-li to speciální vzdělávací potřeby žáka. Individuální vzdělávací plán se zpracovává na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce. IVP sestavuje třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími jednotlivých předmětů a výchovnými poradci nejpozději do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zákonného zástupce žáka. IVP je zpracován v elektronické i písemné podobě. Třídní učitel seznámí s individuálním vzdělávacím plánem všechny vyučující žáka a současně žáka a zákonného zástupce žáka. Škola spolupracuje s ŠPZ při vyhodnocování IVP nejméně jednou ročně.

Pravidla pro zapojení dalších subjektů:

Škola spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními, případně s dalšími institucemi zabývajícími se vzděláváním žáků nadaných a mimořádně nadaných. Spolupráci koordinuje výchovný poradce.

Zodpovědné osoby a jejich role:

Péči o žáky nadané a mimořádně nadané zajišťují členové ŠPP: výchovní poradci, školní speciální pedagog, školní psycholog, metodikové prevence ve spolupráci s třídními učiteli a vyučujícími.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků:

Předčasný nástup dítěte ke školní docházce: Dítě, které dosáhne šestého roku věku v době od září do konce června příslušného školního roku, může být přijato k plnění povinné školní docházky již v tomto roce, je-li přiměřeně tělesně i duševně vyspělé a požádá-li o to jeho zákonný zástupce. Podmínkou přijetí dítěte narozeného v období od září do konce prosince k

plnění povinné školní docházky je také doporučující vyjádření školského poradenského zařízení, podmínkou přijetí dítěte narozeného od ledna do konce června je doporučující vyjádření školského poradenského zařízení a odborného lékaře.

Účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole: Žák se může výuky jednoho nebo více vyučovacích předmětů účastnit ve vyšším ročníku.

Obohacování vzdělávacího obsahu: Vyučující obohacují vzdělávací obsah podle potřeb žáků.

Zadávání specifických úkolů, projektů: Nadaným a mimořádně nadaným žákům jsou zadávány úkoly podle jejich předpokladů. Cílem je motivovat žáky k dalšímu vzdělávání.

Příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol: Nadaným a mimořádně nadaným žákům je nabízena možnost účasti v předmětových, sportovních a dalších soutěžích.

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

TO	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Rozvoj schopností poznávání	KV	KV	KV	KV	KV
Sebepoznání a sebepojetí	KV	KV	KV	KV	KV
Seberegulace a sebeorganizace	KV	KV	KV	KV	KV
Psychohygiena	KV	KV	KV	KV	KV
Kreativita	KV	KV	KV	KV	KV
Poznávání lidí	KV	KV	KV	KV	KV
Mezilidské vztahy	KV	KV	KV	KV	KV
Komunikace	KV	KV	KV	KV	KV
Kooperace a kompetice	KV	KV	KV	KV	KV
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	KV	KV	KV	KV	KV
Hodnoty, postoje, praktická etika	KV	KV	KV	KV	KV

TO	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Rozvoj schopností poznávání	KV	KV	LS, KV, AJ, DCJ, TV	LS, KV, AJ, DCJ, TV
Sebepoznání a sebepojetí	KV	KV	LS, KV, AJ, DCJ, TV	LS, KV, AJ, DCJ, TV
Seberegulace a sebeorganizace	KV	KV	LS, KV, AJ, DCJ, TV	LS, KV, AJ, DCJ, TV
Psychohygiena	KV	KV	LS, KV, AJ, DCJ, TV	LS, KV, AJ, DCJ, TV
Kreativita	KV	KV	LS, KV, AJ, DCJ, TV	LS, KV, AJ, DCJ, TV
Poznávání lidí	KV	KV	LS, KV, AJ, DCJ, TV	LS, KV, AJ, DCJ, TV
Mezilidské vztahy	KV	KV	LS, KV, AJ, DCJ, TV	LS, KV, AJ, DCJ, TV
Komunikace	KV	KV	LS, KV, AJ, DCJ, TV	LS, KV, AJ, DCJ, TV
Kooperace a kompetice	KV	KV	LS, KV, AJ, DCJ, TV	LS, KV, AJ, DCJ, TV
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	KV	KV	LS, KV, AJ, DCJ, TV	LS, KV, AJ, DCJ, TV
Hodnoty, postoje, praktická etika	KV	KV	LS, KV, AJ, DCJ, TV	LS, KV, AJ, DCJ, TV

Výchova demokratického občana (VDO)

TO	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Občanská společnost a škola	KV	KV	KV	KV	KV
Občan, občanská společnost a stát	KV	KV	KV	KV	KV
Formy participace občanů v politickém životě				KV	KV
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				KV	KV

TO	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Občanská společnost a škola	KV	KV	LS, KV	LS, KV
Občan, občanská společnost a stát	KV	KV	KV	KV
Formy participace občanů v politickém životě	KV	KV	KV	KV
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	KV	KV	KV	KV

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

TO	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Evropa a svět nás zajímá	KV	KV	KV	KV	KV
Objevujeme Evropu a svět	KV	KV	KV	KV	KV
Jsme Evropané	KV	KV	KV	KV	KV

TO	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Evropa a svět nás zajímá	KV	KV	LS, KV, AJ, DCJ	LS, KV, AJ, DCJ
Objevujeme Evropu a svět	KV	KV	LS, KV, AJ, DCJ	LS, KV, AJ, DCJ
Jsme Evropané	KV	KV	LS, KV, AJ, DCJ	LS, KV, AJ, DCJ

Multikulturní výchova (MkV)

TO	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Kulturní difference	KV	KV	KV	KV	KV
Lidské vztahy	KV	KV	KV	KV	KV
Etnický původ	KV	KV	KV	KV	KV
Multikulturalita	KV	KV	KV	KV	KV
Princip sociálního smíru a solidarity				KV	KV

TO	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kulturní difference	KV	KV	KV, AJ	KV, AJ
Lidské vztahy	KV	KV	KV, LS, AJ	KV, LS, AJ
Etnický původ		KV	LS, AJ	LS, AJ
Multikulturalita		KV	KV, LS, AJ	KV, LS, AJ
Princip sociálního smíru a solidarity	KV	KV	KV, LS, AJ	KV, LS, AJ

Environmentální výchova (EV)

TO	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Ekosystémy	KV	KV	KV	KV	KV
Základní podmínky života	KV	KV	KV	KV	KV
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	KV	KV	KV	KV	KV
Vztah člověka k prostředí	KV	KV	KV	KV	KV

TO	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Ekosystémy	KV	KV	KV	
Základní podmínky života	KV	KV	KV	KV
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	KV	KV	LS, KV	LS, KV
Vztah člověka k prostředí	KV	KV	LS, KV	LS, KV

Mediální výchova (MV)

TO	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	KV	KV	KV	KV	KV
Interpretace vztahů mediálních sdělení a reality				KV	KV
Stavba mediálních sdělení				KV	KV
Vnímání autora mediálních sdělení				KV	KV
Fungování a vliv médií ve společnosti				KV	KV
Tvorba mediálního sdělení				KV	KV
Práce v realizačním týmu				KV	KV

TO	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	KV	KV	LS, KV, AJ	LS, KV, AJ
Interpretace vztahů mediálních sdělení a reality	KV	KV	LS, KV, AJ	LS, KV, AJ
Stavba mediálních sdělení	KV	KV	LS, KV, AJ	LS, KV, AJ
Vnímání autora mediálních sdělení	KV	KV	LS, KV, AJ	LS, KV, AJ
Fungování a vliv médií ve společnosti	KV	KV	LS, KV, AJ	LS, KV, AJ
Tvorba mediálního sdělení	KV	KV	LS, KV, AJ	LS, KV, AJ
Práce v realizačním týmu	KV	KV	LS, KV, AJ, TV	LS, KV, AJ, TV

UČEBNÍ PLÁN PRO 1. STUPEŇ MONTESSORI

Tabulace učebního plánu, využití časové dotace dle RVP

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	ŠVP celkem	Disponibilní h.	RVP
Matematika a její aplikace	Matematika	5	5	5	5	5	25	5	20
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	9	8	8	7	7	39	6	33
	Anglický jazyk	0	2	3	3	3	11	2	9
Informační a komunikační technologie	Kosmická výchova	0	0	0	1	1	2	1	1
Člověk a jeho svět		2	2	3	3	4	14	2	12
Umění a kultura	Práce, zdraví, kultura	2	2	2	3	3	12	0	12
Člověk a zdraví		2	2	2	2	2	10	0	10
Člověk a svět práce		1	1	1	1	1	5	0	5
	celkem	21	22	24	25	26	118	16	102

UČEBNÍ PLÁN PRO 2. STUPEŇ MONTESSORI

Tabulace učebního plánu, využití časové dotace dle RVP od 1.9.2022

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.	ŠVP celkem	Disponibilní h.	RVP
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	5	5	18	3	15
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	5	5	4	4	18	3	15
	Anglický jazyk	4	3	3	3	13	1	12
Informační a komunikační technologie	Labyrint světa	1	1	1	1	4	0	4
Člověk a společnost		2 1	2 1	2 1	2 1	12	2	10
Člověk a zdraví		0	0	1	1	2	0	2
Člověk a příroda	Kosmická výchova	6	6	8	8	28	8	20
Umění a kultura	Práce a umění	2 1	1 1	1 1	1 1	5 4	0	9
Člověk a svět práce		1	1	1	0	3	0	3
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	8	0	8
Další cizí jazyk	Španělský jazyk	-	3	2	2	7	1	6
Další cizí jazyk	Německý jazyk	-	3	2	2	7	1	6
		29	30	32	31	122	18	104

UČEBNÍ OSNOVY 1. STUPEŇ

Pro lepší orientaci je pro vzdělávací předmět zavedeno barevné kódování:

Český jazyk

Cizí jazyk

Matematika a její aplikace

Informační a komunikační technologie

Člověk a jeho svět

Hudební výchova

Výtvarná výchova

Tělesná výchova

Člověk a svět práce

Charakteristika vyučovacího předmětu

Název vyučovacího předmětu:

Český jazyk

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Časové vymezení

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
9	8	8	7	7

Organizační vymezení

Žáci pracují ve vyučovacích blocích, k práci využívají Montessori pomůcek, postupně přecházejí od práce nad pomůckou k písemným záznamům. Práci si plánují tak, aby absolvovali prezentace k novému tématu a samostatně si procvičili a ověřili zvládnutí daného učiva. Výstupy ukládají do portfolia, prezentují před skupinou, spolupracují nad různými tématy. Kromě činnosti samé je pro dítě důležité také pozorování ostatních, díky čemuž si také osvojuje různé dovednosti.

Učitel žáky v procesu učení vede a motivuje je k další činnosti různými evokacemi. Může to být příběh, ukázka práce s pomůckou, ukázka tvorby nebo nastolení problému, který je potřeba vyřešit. Tam, kde je to možné, ponechává volbu výběru učiva na žákovi. Přehled výstupů tedy není v plánu okruhů učiva seřazen chronologicky nebo doplněn údaji o příslušném ročníku. Žáci nemusí postupovat daným jednotným pořadím činností, ale mohou si vybírat z nabídky podle svého zájmu. Učitel sleduje jejich práci i výsledky tak, aby žáci postupně naplňovali vzdělávací cíle.

Obsahové vymezení

Vzdělávání v předmětu Český jazyk směřuje k ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě, k osvojování a rozvíjení čtenářských schopností. Cílem jazykové výuky je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí.

Součástí realizace vzdělávacího obsahu jsou Velké příběhy – Příběh o vzniku Vesmíru, Příběh o vzniku Země, Příběh o vzniku života na Zemi, Příběh o vývoji člověka, Příběh o vzniku písma a Příběh o vzniku číslic, Příběh o rostlinách a Příběh o lidském těle. Postupně vznikají i příběhy další. Tyto příběhy motivují žáky ke zkoumání světa okolo a nabízí jim spoustu možností další práce.

Výchovné a vzdělávací strategie – ČESKÝ JAZYK Utváření klíčových kompetencí	
Kompetence k učení	* Vedeme žáky k tomu, aby četli s porozuměním a rozlišovali podstatné a okrajové informace v textu. * Vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací a jejich aplikaci.
Kompetence k řešení problémů	* Podporujeme žáky v samostatném vyvozování (nejen) pravopisných pravidel. * Vedeme žáky k tomu, aby dokázali čtené či slyšené informace efektivně využít.
Kompetence komunikativní	* Vedeme žáka ke správné výslovnosti, správnému dýchání a tempu řeči. * Vedeme žáky k vhodnému užívání spisovného jazyka. * Motivujeme žáky k prezentování svých myšlenek a názorů. * Podporujeme žáka ve výstižném a kultivovaném vyjadřování a v užívání zásad respektující komunikace.
Kompetence sociální a personální	* Vedeme žáky k respektování základních pravidel chování, včetně komunikačních zásad. * Podporujeme žáky ve vyjadřování svých pocitů a dojmů (nejen) z přečteného textu.
Kompetence občanské	* Inspirujeme žáky k využívání naučné literatury podporující rozvoj žádoucích postojů a morálních hodnot.
Kompetence pracovní	* Vedeme žáka k osvojování základních pracovních návyků při učení a dodržování stanovených postupů.
Kompetence digitální	* Vedeme žáky k vyhledávání základní informací v doporučených digitálních zdrojích a k porovnávání informací z různých zdrojů. * Seznamujeme žáky s vybranými formami elektronické komunikace a vedeme je k dodržování zásad bezpečné elektronické komunikace

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU ČESKÝ JAZYK

1. období (1., 2. a 3. ročník)

výstupy Žák:	učivo	TO průřezových témat
respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	- praktické naslouchání, věcné naslouchání - zdvořilé naslouchání - pozorné, soustředěné naslouchání - reprodukce sdělení - záznam ze slyšeného sdělení - tvorba otázek ze slyšeného sdělení - vyjádření kontaktu s partnerem - základní komunikační pravidla - pravidla dialogu - oslovení - zahájení a ukončení dialogu - role mluvčího a posluchače - zdvořilé vystupování - vyjadřování závislé na komunikační situaci - telefonický rozhovor - vzkaz na záznamníku	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Poznávání lidí Kreativita Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VDO Občanská společnost a škola
pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	- mluvený projev - základy techniky mluveného projevu - spisovná a nespisovná výslovnost - výslovnost ve vztahu ke komunikační situaci	MV Tvorba mediálního sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	- krátké mluvené projevy - dýchání, tvoření hlasu, výslovnost - vhodné tempo řeči - intonace hlasu - přízvuk, pauza, tempo	Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení

volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	- základní komunikační pravidla - komunikační záměr - mluvčí a adresát sdělení - oslovení - zahájení a ukončení dialogu - střídání rolí mluvčího a posluchače, - zdvořilé vystupování - mimojazykové prostředky řeči - mimika, gesta	
na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	- vypravování	
porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	- čtení s porozuměním - mluvené a písemné pokyny - věcné čtení - čtení jako zdroj informací - vyhledávací čtení - klíčová slova	
seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	- ilustrace - posloupnost děje - vypravování příběhu - dialog na základě obrazového materiálu	
zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	- písemný projev - základní hygienické návyky u psaní - správné sezení - držení psacího náčiní - hygiena zraku - zacházení s grafickým materiálem	
píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	- správné tvary písmen a číslic - spojování písmen ve slova - spojování slabik ve slova - technika psaní - úhledný, čitelný a přehledný písemný projev	
píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	- obsahová stránka textu - formální stránka textu - žánry písemného projevu - adresa	

	- blahopřání - pozdrav z prázdnin - omluvenka - zpráva - oznámení - pozvánka - vzkaz - inzerát - dopis - popis - přihláška - dotazník - osnova vyprávění - časová posloupnost děje - vyprávění	
plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	- techniky čtení - tiché čtení - hlasité čtení - čtení s porozuměním - praktické čtení - pozorné čtení - plynulé čtení - podstatné a okrajové informace - zaznamenávání podstatných informací	
rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	- třídění hlásek (samohlásky, souhlásky, dvojhlásky) - první písmeno ve slově - písmeno uprostřed slova - písmeno na konci slova - skládání písmen (první čtení a psaní) - zrakové a sluchové rozlišování - dlouhé a krátké samohlásky - hláska, písmeno, slabika, slovo, věta - dělení slov - slabikotvorné r, l - abeceda	
porovnává významy slov, zvláště slova opačného	- význam slova - slova opačná (antonyma)	

významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	- slova souřadná (synonyma) - slova nadřazená a podřazená - slova příbuzná, kořen slova, význam slova	
porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	- slovní druhy za použití symbolů - slovních druhů – podstatná jména, přídavná jména, slovesa	
rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	- základní jmenné kategorie (pád, číslo, rod) - základní slovesné kategorie (infinitiv, osoba, číslo, čas)	
užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	- pád, číslo a rod podstatných jmen - osoba, číslo a čas sloves	
spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	- spojky a spojovací výrazy - základní zásady interpunkce	
rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	- druhy vět - pořadí slov podle druhu vět - otazník, vykřičník, tečka za větou a čárka ve větě - velké písmeno na začátku věty	
odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	- tvrdé souhlásky - měkké souhlásky - obojetné souhlásky - psaní i/y po obojetných souhláskách v kořeni slova - vyjmenovaná slova - dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - ú/ů - vlastní jména, velká písmena u vlastních jmen - párové souhlásky	
čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	- technika hlasitého čtení, výrazné čtení - říkanky, básničky pro děti, rým a rytmus, modulace hlasu, intonace, přednes - zapamatování slyšeného - zapamatování přečteného	

vyjadřuje své pocity z přečteného textu	- poslech literárních textů - zážitkové čtení a naslouchání - hodnoty a pocity autora a čtenáře	
rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	- hledá a tvoří rýmy - základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka, přísloví; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec režisér; verš, rým, přirovnání	
pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	- práce s literárními texty – prozaickými i veršovanými: přednes literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod	

2. období (4.,5.ročník)

výstupy Žák:	učivo	TO témat průřezových
- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas - rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává - posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení - reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	- praktické čtení (znalost orientačních prvků v textu) - podstatné a okrajové informace - zaznamenávání podstatných informací - využívání informací při učení - reprodukce sdělení - věcné naslouchání – pozorné, soustředěné naslouchání – záznam ze slyšeného sdělení - tvorba otázek ke sdělení - tvorba projektů - prezentace - slovníky	OSV Rozvoj schopností a poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Komunikace Kooperační a kompetice

- vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	- pravidla dialogu - oslovení, zahájení a ukončení dialogu - role mluvčího a posluchače - telefonický rozhovor - vzkaz na záznamníku	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VDO
- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru - rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	- intonace hlasu - přízvuk, pauza, tempo - komunikační záměr - mluvčí a adresát sdělení - výslovnost ve vztahu ke komunikační situaci	Občanská společnost a škola MV Produktivní činnosti Tvorba mediálního sdělení
- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	- obsahová stránka textu - formální stránka textu - zpráva - oznámení - pozvánka - vzkaz - inzerát - dopis - popis - jednoduché tiskopisy - přihláška - dotazník	Stavba mediálního sdělení
- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti	- osnova vyprávění - časová posloupnost děje - mluvené vyprávění - písemné vyprávění	
- rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	- manipulativní komunikace - reklama	
- porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	- mnohoznačná slova - antonyma - synonyma - slova citově zabarvená	

- rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	- stavba slova (předpona, přípona, kořen slova) - psaní zdvojených souhlásek v běžné slovní zásobě - psaní Ě / JE v kořenech slov - psaní předpon S / Z / VZ - obtížné souhláskové skupiny – přípony	
- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	- ohebné a neohebné slovní druhy - časování sloves a skloňování jmen - mluvnické kategorie sloves (osoba, číslo, čas, způsob) a jmen (rod, číslo, pád, vzor) - tvary určité a neurčité - skloňování číslovek - správné tvary podstatných jmen, přídavných jmen, číslovek a sloves v mluveném projevu	
- rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	- slova spisovná a nespisovná - nespisovné tvary a koncovky	
- vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	- přísudek a podmět - nevyjádřený, holý, rozvitý a několikanásobný podmět - slovesný, jmenný přísudek	
- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změnění větu jednoduchou v souvětí	- věta jednoduchá a souvětí - vzorce souvětí - spojky a spojovací výrazy	
- užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	- spojky a spojovací výrazy	
- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	- vyjmenovaná slova a slova příbuzná - koncovky a vzory podstatných a přídavných jmen	

- zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	- shoda podmětu s přísudkem	
- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je - volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma - rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů - při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	- čtení a poslech literárních textů (vlastních i jiných autorů) - tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod - tvůrčí psaní, tvorba literárních textů - základní literární pojmy - literární druhy a žánry: - poezie, próza drama - povídka, pověst, báje - rozbor literárního textu	

Charakteristika vyučovacího předmětu

Název vyučovacího předmětu:

Anglický jazyk

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Časové vymezení

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
0	2	3	3	3

Organizační vymezení

Pokud to rozvrh umožňuje, žáci pracují v blocích, k práci využívají Montessori pomůcek, postupně přecházejí od práce nad pomůckou k písemným záznamům. Práci si plánují tak, aby absolvovali prezentace k novému tématu a samostatně si procvičili a ověřili zvládnutí daného učiva. Výstupy ukládají do portfolio.

Obsahové vymezení

Pozornost je zaměřena na naslouchání a nácvik porozumění mluvenému slovu, na osvojení zvukové podoby angličtiny a na gramatiku, kterou si žáci osvojují intuitivně aplikací v konkrétním okruhu. Jsou využívány jednoduché říkanky, písně, nacvičování dialogů a konverzace – v každém ročníku v souladu s požadavky Společného evropského referenčního rámce pro jazyky s cílem dosažení úrovně A1 na konci 5. ročníku.

Výchovné a vzdělávací strategie

Průběžně motivujeme žáky ke komunikaci v cizím jazyce – poskytujeme příležitosti ke čtení cizojazyčné literatury, časopisů, zahraniční návštěvy, video programy. (KO, KŘP, KU)

Při výuce kombinujeme frontální, skupinovou i individuální práci (KU, KŘP)

Klademe rovnoměrný důraz na porozumění a vlastní vyjádření, interakci, poskytujeme dostatek příležitostí k samostatnému projevu (KU, KŘP)

Aplikujeme anglický jazyk i do ostatních vyučovacích předmětů (KU, KŘP, KO, KP)

Při práci žákům běžně nabízíme a umožňujeme přístup k různým zdrojům informací (encyklopedie, slovníky, pravidla českého pravopisu, žákovská knihovna, internet...). (KU, KŘP)

Využíváme práci s chybou. (KU, KŘP, KP)

Respektujeme osobnostní předpoklady žáků (KSP, KK)

Klademe důraz na dodržování zásad bezpečnosti a hygieny (KP, KSP)

Umožňujeme každému žákovi zažít úspěch (KSP, KO)

Výchovné a vzdělávací strategie – ANGLICKÝ JAZYK Utváření klíčových kompetencí	
Kompetence k učení	* podporujeme žáky v komunikaci v cizím jazyce * umožňujeme žákům přístup k různým zdrojům informací (encyklopedie, slovníky, žákovská knihovna) * poskytujeme příležitost číst cizojazyčnou literaturu a časopisy * vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací a podporujeme je k jejich využití v tvůrčích činnostech * propojujeme cizí jazyk s ostatními vyučovacími předměty
Kompetence k řešení problémů	* učíme žáky pojmenovat problém a hledat vhodné způsoby řešení * vedeme žáky k samostatnému řešení problému * poskytujeme žákům dostatek příležitosti k samostatnému projevu * podporujeme žáky k práci s chybou
Kompetence komunikativní	* podporujeme žáky ve vzájemné interakci a efektivní práci ve skupině * vedeme žáky ke správné výslovnosti a vyjádření myšlenek v logickém sledu * uplatňujeme kombinaci frontální, skupinové i individuální práce
Kompetence sociální a personální	* vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny * rozvíjíme schopnost vhodně reagovat na podněty z okolí * podporujeme respektování různých hledisek řešení úkolů * umožňujeme každému žákovi zažít úspěch
Kompetence občanské	* vedeme žáky k úctě k práci vlastní i druhých * vedeme žáky ke vzájemné pomoci * podněcujeme zodpovědnost k sobě i druhým

Kompetence pracovní	* vedeme žáky k dodržování pravidel při práci s pomůckami * vedeme žáky k využití správných pracovních postupů
Kompetence digitální	* umožňujeme žákům práci s počítačem nebo tabletem * vedeme žáky k získávání a vyhledávání dat a informací způsobem odpovídajícím jejich možnostem a situaci * podporujeme zpracování projektu v digitální podobě

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU ANGLICKÝ JAZYK

výstupy Žák:	učivo	TO průřezových témat
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně - zopakují a použijí slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkali - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou	- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - abeceda - slovní zásoba: pozdrav, představení, poděkování, omluva, žádost, barvy, čísla 1-100, základní slovní zásoba okruhů: domov, já a moje rodina, škola, zájmy a volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nakupování, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, tradice, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda a počasí - práce se slovníkem	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VDO Občanská společnost a škola VMEGS

výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu - přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení - píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy - rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu - vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života - vyplní osobní údaje do formuláře - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	- písničky, poslech anglické konverzace - četba krátkého anglického textu - psaní jednoduchých vět a krátkého textu - anglická konverzace, tvorba krátkého rozhovoru - - mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět - zájmena - sloveso TO BE, TO HAVE, TO LIKE, CAN - člen určitý a neurčitý - antonyma, synonyma - přítomný čas průběhový - přítomný čas prostý - minulý čas slovesa TO BE - tvoření otázky a záporu ve větě - There is..., There are... - předložky -	Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané MkV Kulturní difference Etnický původ Multikulturalita EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí MV Fungování a vliv médií ve společnosti
---	---	---

- odpoví na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá		
--	--	--

Charakteristika vyučovacího předmětu

Název vyučovacího předmětu:

Matematika

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Časové vymezení

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
5	5	5	5	5

Organizační vymezení

Žáci pracují v blocích, k práci využívají Montessori pomůcek, postupně přecházejí od práce nad pomůckou k písemným záznamům. Práci si plánují tak, aby absolvovali prezentace k novému tématu a samostatně si procvičili a ověřili zvládnutí daného učiva. Výstupy ukládají do portfolia.

Obsahové vymezení

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

1. Čísla a početní operace.
 - umět provést matematickou operaci
 - porozumět algoritmu
 - porozumět významu
 - získávání důležitých číselných údajů, seznámení se s pojmem proměnná a porozumění tomuto pojmu
2. Závislosti, vztahy a práce s daty. Rozpoznávání, uvědomování si určitých typů změn a závislostí, jejich analyzování z tabulek, diagramů a grafů
3. Geometrie v rovině a v prostoru. Určování a znázorňování geometrických útvarů v rovině i v prostoru
4. Nestandardní aplikační úlohy a problémy. Uplatňování logického myšlení, řešení problémových situací a úloh z běžného života, samostatné tvoření úloh.

Výchovné a vzdělávací strategie

Naplnění očekávaných výstupů předmětu Matematika a její aplikace realizujeme pomocí těchto výchovných a vzdělávacích strategií:

- Připravené prostředí se specifickými matematickými pomůckami, které dítě používá v rámci svých individuálních možností a potřeb
- Rozdělení učiva na dílčí kroky

- Respektování časové dotace, výběru místa a spolupráce dětí
- Společná aktivizující práce v rámci určitého učiva
- Různorodé metody a způsoby práce dětí

Při výuce respektujeme principy vzdělávání podle M. Montessori a zároveň naplňujeme klíčové kompetence:

Výchovné a vzdělávací strategie – MATEMATIKA Utváření klíčových kompetencí	
Kompetence k učení	* Průvodce vede žáky k zodpovědnosti, plánování a organizaci práce. * Průvodce umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků a pracovat s chybou. * Průvodce učí žáka se přesně a stručně vyjadřovat, užívá matematický jazyk a matematickou symboliku a propojovat matematické učivo s reálným životem. * Průvodce umožňuje žákům práci v připraveném prostředí.
Kompetence k řešení problémů	* Průvodce umožňuje žákovi projít matematické učivo co nejvíce smysly a přes připravená prostředí. * Průvodce se zajímá o náměty, názory a zkušenosti žáků: vede žáky k pojmenování cíle činnosti, plánování úkolů a postupů, zařazuje metody, při kterých žáci sami docházejí k objevům, kreativním řešením a závěrům. * S chybou žáka pracuje průvodce jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení.
Kompetence komunikativní	* Průvodce vede žáky k věcné formulaci myšlenek a interpretaci myšlenek ostatních. * Průvodce žákům nabízí společné aktivizující práce ke čtení, psaní, práci s textem, sebevyslovení, rozvíjení slovní zásoby a komunikačních dovedností.
Kompetence sociální a personální	* Průvodce u žáků rozvíjí sociální dovednosti pomocí práce v týmu. Využívá komunitního kruhu.

	* Průvodce všechny žáky motivuje pochvalou a možností zažít úspěch, podněcuje k pádné argumentaci, dává jim možnost vnímat vlastní pokrok. * Průvodce učí žáka zhodnotit práci vlastní i práci ostatních.
Kompetence občanské	* při zpracovávání informací vedeme žáky k racionálnímu a kritickému myšlení. * učíme žáky ohleduplnosti a pomoci ostatním. * pomáháme žákům podle potřeby a umožňujeme jim, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti a výsledky
Kompetence pracovní	* Průvodce vede žáky k řešení takových úloh, kde mohou žáci využít vyhledávání a kombinace informací a aplikace matematických poznatků v jiných předmětech. * Průvodce vytváří příležitosti k interpretaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů. * Žáci jsou vedeni k využívání matematických dovedností a poznatků v praktickém životě.
Kompetence digitální	* Průvodce vede žáky k posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledávání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích a k ověřování informací z více zdrojů. * Průvodce vede žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost (provádění kontroly odhadů).

Dbáme a zajišťujeme připravené prostředí se specifickým materiálem, který žák používá v rámci svých individuálních možností a potřeb. (KU, KŘP, KSP, KO)

Plně respektujeme možnost výběru místa a spolupráce dětí. (KU, KO, KSP, KŘP, KP)

Pravidelně žákům nabízíme společné aktivizující práce k úvodu projektu i v rámci něj. (KU, KK, KSP, KŘP)

Pravidelně žákům nabízíme společné aktivizující práce ke čtení, psaní, práci s textem, sebevýjádření, rozvíjení slovní zásoby a komunikačních dovedností. (KU, KK, KSP, KŘP)

Při práci žákům běžně nabízíme a umožňujeme přístup k různým zdrojům informací (encyklopedie, slovníky, pravidla českého pravopisu, žákovská knihovna, internet...). (KU, KŘP)
 Ve výuce využíváme různorodé metody a způsoby práce. (KU, KK, KSP, KŘP, KO)
 Ve výuce pravidelně využíváme komunitní kruh. (KU, KK, KSP, KŘP, KO)
 Využíváme práci s chybou. (KU, KŘP, KP)
 Respektujeme osobnostní předpoklady žáků. (KSP, KK)
 Klademe důraz na dodržování zásad bezpečnosti a hygieny (KP, KSP)
 Umožňujeme každému žákovi zažít úspěch (KSP, KO)

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU MATEMATIKA

1. období (1., 2. a 3. ročník)

výstupy Žák:	učivo	TO průřezových témat
- práci s přirozenými čísly, k modelování reálných situací, počítání předmětů v daném souboru, vytváření souborů s daným počtem prvků - čtení, zapisování a porovnávání přirozených čísel do 1000, užívání a zapisování vztahu rovnosti a nerovnosti - užívání lineárních uspořádání; zobrazení čísel na číselné ose - provádění z paměti jednoduchých početních operací s přirozenými čísly - řešení a tvoření úloh, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	- červenomodré tyče - smírkové číslice - skříňka s vřeténky - -přiřazování čísla k množství a množství k číslu v oboru do tisíce - čtení a zápis čísla v desítkové soustavě - porovnávání (<, >, =) - sudá a lichá čísla - narůstání číselné řady 1–9, vizuální vnímání číslic – barevné korálky - početní operace sčítání, odčítání, násobení a dělení – červenomodré tyče, sčítací tabulka, sčítací barevný had, násobilková tabulka - slovní úlohy	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Mezilidské vztahy Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Psychohygiena

- K orientaci v čase, provádění jednoduchých převodů jednotek času - popisování jednoduché závislosti z praktického života - doplňování tabulek, schémat, posloupnosti čísel	- převod délkových jednotek – červenomodré tyče, - hmotnostní, objemové i časové jednotky - peněžní jednotky – obchod, převod, vracení (dopočítání) peněz - geometrická tělesa, grafy, diagramy, tabulky, jízdní řády - hodiny ručičkové a digitální
- rozeznávání, pojmenování, vymodelování a popisu základních rovinných útvarů a jednoduchých těles; nacházení v realitě jejich reprezentaci - porovnávání velikosti útvarů, měření a odhadu délky úsečky - rozeznávání a modelování jednoduchých souměrných útvarů v rovině	- základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník - základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec - měření - délka úsečky - obvod obrazce

2. období (4.a 5. ročník)

výstupy Žák:	učivo	TO průřezových témat
- využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení - provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	- přirozená čísla - celá čísla - desetinná čísla (zápis, sčítání a odčítání) - zlomky a jednoduchá práce s nimi (zápis, určování části z celku,	-

- zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel - modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku - porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel - přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty - porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	sčítání a odčítání se stejným jmenovatelem) - záporná čísla – číselná osa, měření teploty - zápis a čtení čísla v desítkové soustavě, a jeho znázornění, přiřazování čísla k množství - zaokrouhlování a porovnávání čísel - početní operace a jejich vlastnosti - prvočísla - zlatý perlový materiál a číselné karty, banka - směnárna - známková hra - obchod - násobilkové a dělicí prstové tabulky - barevné násobkové řetězy, korálková krabice k násobilce - sčítací a odčítací počítadlo - dělicí tabulky na velké dělení - multiplikační tabule na násobení, - modely čísel 1 – 1 000 000 - slovní úlohy a logické problémy	
- vyhledává, sbírá a třídí data - čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	- tabulky, grafy, diagramy, jízdní řády	
- narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici);	- čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice a jejich rýsování	

užívá jednoduché konstrukce - sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran - sestojí rovnoběžky a kolmice - určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu - rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	- trojúhelníková komoda – práce s různými druhy trojúhelníků, strana, vrchol, základna, výška, středy stran - geometrická komoda, žluté a modré trojúhelníky - jednotky délky a jejich převody - grafické sčítání a odčítání úsečky - osa souměrnosti a tvary osově souměrné - obsah čtverce a obdélníka - vzájemná poloha přímek v rovině	
- řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	- obchod, banka, směnárna - řešení a tvoření slovních úloh i v rámci probíraných projektů	

Charakteristika vyučovacího předmětu

Název vyučovacího předmětu:

Kosmická výchova

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie, Člověk a jeho svět

Časové vymezení

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
2	2	3	4	5

Organizační vymezení

Žáci pracují v blocích, k práci využívají Montessori pomůcek, postupně přecházejí od práce nad pomůckou k písemným záznamům.

Tam, kde je to možné, je ponechána volba výběru učiva na dítěti. V případech, kdy si dítě vybere oblast, ke které nemá potřebné dílčí zkušenosti, mu učitel ukáže, jaké učivo si ještě předem potřebuje osvojit.

Pro praktickou realizaci propojení poznatků a dovedností z různých oblastí (matematika, jazyk, přírodověda, historie, zeměpis, umění, pracovní náměty, zdravý životní styl a ekologie) nejlépe vyhovuje práce v tematických projektech. V rámci projektů získávají žáci propojené informace, které umožňují globální pohled na svět. Využívají se autentické zážitky dětí, jejich zájem a naladění věnovat se určité oblasti.

Aktivity v rámci projektů jsou voleny tak, aby žáci mohli spolupracovat, vzájemně si radit a pomáhat, pracovat ve skupinách pro společný cíl a na společném řešení problému. Při takovéto spolupráci (ve dvojicích, ve skupinách) pak mohou žáci pozorovat různé metody práce u svých spolužáků – mohou zkoušet, experimentovat a poznávat, jaké styly a metody práce jim samotným nejvíce vyhovují. Učitel podle potřeby a náročnosti činností pracuje s celou skupinou žáků nebo s menšími skupinami. Během individuální práce konzultuje nebo pomáhá s prací jednotlivcům.

Výsledky své práce mají žáci možnost prezentovat jako skupina nebo jako jednotlivci. Přijímají tak okamžitou zpětnou vazbu od svých spolužáků s oceněním, dalšími návrhy a doporučeními. Při společných prezentacích si žáci vzájemně předávají informace, které zjistili a zpracovali, a mají možnost klást další otázky. Společné prezentace ukazují ostatním mnoho možností, jak se dá stejné téma různě zpracovat (nápady, způsoby práce...). Cílem projektu může být také tvorba dalšího materiálu, se kterým mohou spolužáci dále pracovat.

Obsahové vymezení

Vzdělávací předmět seznamuje žáky s vesmírem, planetou Zemí, s životem lidí, lidskou činností, přírodou a její ochranou, s lidským tělem, zdravím, seznamuje žáky se společenskými, historickými a kulturními souvislostmi v dějinách i v současném životě lidstva. Integruje poznatky, dovednosti a zkušenosti z osobního života žáků, učitele, rodiny a též tisku, rozhlasu, televize, pomocí praktických činností je zobecňuje.

Součástí realizace vzdělávacího obsahu jsou Velké příběhy – Příběh o vzniku Vesmíru, Příběh o vzniku Země, Příběh o vzniku života na Zemi, Příběh o vývoji člověka, Příběh o vzniku písma a Příběh o vzniku číslic, Příběh o rostlinách a Příběh o Lidském těle. Postupně vznikají i příběhy další. Tyto příběhy motivují žáky ke zkoumání světa okolo a nabízí jim spoustu možností další práce. Žáci se při práci nad projekty učí využívat výpočetní techniku, využívají internet, porovnávají různé zdroje informací.

Od čtvrtého ročníku je vyučována informační a komunikační technologie, která dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou. Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Výchovné a vzdělávací strategie

Dbáme a zajišťujeme připravené prostředí se specifickým materiálem, který žák používá v rámci svých individuálních možností a potřeb. (KU, KŘP, KSP, KO)

Plně respektujeme možnost výběru místa a spolupráce dětí. (KU, KO, KSP, KŘP, KP)

Pravidelně žákům nabízíme společné aktivizující práce k úvodu projektu i v rámci něj. (KU, KK, KSP, KŘP)

Pravidelně žákům nabízíme společné aktivizující práce ke čtení, psaní, práci s textem, sebevyjádření, rozvíjení slovní zásoby a komunikačních dovedností. (KU, KK, KSP, KŘP)

Při práci žákům běžně nabízíme a umožňujeme přístup k různým zdrojům informací (encyklopedie, slovníky, pravidla českého pravopisu, žakovská knihovna, internet...). (KU, KŘP)

Ve výuce využíváme různorodé metody a způsoby práce. (KU, KK, KSP, KŘP, KO)

Ve výuce pravidelně využíváme komunitní kruh. (KU, KK, KSP, KŘP, KO)

Využíváme práci s chybou. (KU, KŘP, KP)

Respektujeme osobnostní předpoklady žáků (KSP, KK)

Klademe důraz na dodržování zásad bezpečnosti a hygieny (KP, KSP)

Umožňujeme každému žákovi zažít úspěch (KSP, KO)

Výchovné a vzdělávací strategie – KOSMICKÁ VÝCHOVA Utváření klíčových kompetencí	
Kompetence k učení	* podporujeme propojení témat do všech oblastí výuky * využíváme projektové učení, zapojujeme prožitky * vedeme k třídění informací a uvádění do souvislostí * žák postupuje svým tempem na základě senzitivních období
Kompetence k řešení problémů	* poskytujeme celistvost a propojení poznatků * učíme pojmenovat problém a hledat vhodné způsoby řešení * zabezpečujeme postup od konkrétního k abstraktnímu
Kompetence komunikativní	* rozvíjíme schopnost vhodně reagovat na podněty z okolí * vedeme žáky k výstižnému vyjadřování svých názorů * učí se zapojovat do diskuse a dodržovat její pravidla
Kompetence sociální a personální	* učíme vzájemné spolupráci v heterogenních skupinách * vedeme žáky k úctě k práci vlastní i druhých
Kompetence občanské	* vedeme žáky k respektování přesvědčení druhých lidí * podněcujeme zodpovědnost k sobě i druhým * vedeme k vytváření a respektování pravidel, pochopení základních principů, na nichž spočívají zákony a společenské normy * zařazujeme aktivity rozvíjející schopnost empatie
Kompetence pracovní	* dbáme na připravené prostředí * rozvíjíme samostatnou práci
Kompetence digitální	* vedeme k využívání PC k vyhledávání informací * podporujeme zpracovávání projektů na PC

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU KOSMICKÁ VÝCHOVA

výstupy Žák:	učivo	TO průřezových témat
- rozlišovali blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi - rozlišovali jednotlivé etapy lidského života	- o mně - rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, průběh lidského života	OSV Rozvoj schopností a poznávání Seberegulace a sebeorganizace Komunikace Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MkV Kulturní diference Multikulturalita Lidské vztahy
- účelně plánovali svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	- zájmová činnost, zájmové spolky - mezilidské vztahy a komunikace	OSV Rozvoj schopností poznávání Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

		Hodnoty, postoje, praktická etika
- projevovali toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům - rozlišovali základní rozdíly mezi lidmi, obhájili a odůvodnili své názory, připustili svůj omyl a dohodli se na společném postupu řešení - vyjádřili na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodili a dodržovali pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) - uměli rozpoznat ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	- mezilidské vztahy a komunikace - charitativní a nezisková činnost, pomoc nemocným, sociálně slabým - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, principy demokracie - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání, právní ochrana občanů a majetku, soukromého vlastnictví, duševních hodnot - chování a jednání jedince – rodinné a příbuzenské vztahy, názory, komunikace, lidská práva a povinnosti, demokracie, mezilidské vztahy, kultura	OSV Rozvoj schopností poznávání Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika
- odvodili význam a potřebu různých povolání a pracovních činností - uměli uplatnit základní pravidla bezpečného chování tak, aby neohrožovali zdraví své a zdraví jiných - uplatnili účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích	- profese, práce fyzická a duševní, zaměstnání, zaměstnání - situace hromadného ohrožení - bezpečné chování v rizikovém prostředí - bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty (cesta ze školy a do školy, dopravní hřiště, akce školy, vycházka, výlet, modelové situace, bezpečná a ohleduplná	OSV Rozvoj schopností a poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Mezilidské vztahy Poznávání lidí Komunikace

simulujících mimořádné události - reagovali adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech - uměli ošetřit drobná poranění a zajistili lékařskou pomoc - chovali se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, uměli odmítnout komunikaci, která jim je nepříjemná; v případě potřeby požádali o pomoc pro sebe i pro jiné dítě - rozeznali nebezpečí různého charakteru, využívali bezpečná místa pro hru a trávení volného času - uplatňovali základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jednali tak, aby neohrožovali zdraví své a zdraví jiných - vnímali dopravní situaci, správně ji vyhodnotili a vyvodili odpovídající závěry pro své chování jako chodci a cyklisti - ovládali způsoby komunikace s operátory tísňových linek	cesta v prostředcích hromadné přepravy) - vhodná a nevhodná místa pro hru a trávení volného času - rizikové chování - dopravní značky, pravidla silničního provozu - účinné způsoby ochrany v situacích ohrožení fyzického i duševního (neznámá místa, setkání s neznámými lidmi, kontakt se zvířaty, práce s elektronickými médii atd.), přivolání pomoci i pomoci jiným - osobní bezpečí - závislost (návykové látky, hrací automaty a počítače, odmítání návykových látek - nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií - šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích - specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událost, účinná ochrana, postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém - schopnost vhodně reagovat na pokyny dospělých a jednat v souladu s pravidly ochrany - – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku	Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty postoje, praktická etika VDO Občan, občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí MkV Lidské vztahy Interpretace vztahů mediálního sdělení a reality
---	---	--

- vyznačili v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozlišili možná nebezpečí v nejbližším okolí - začlenili své město do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozorovali a popsali změny v nejbližším okolí, měste - rozlišili přírodní a umělé prvky v okolní krajině a uměli vyjádřit různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost - určili a vysvětlili polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu - určili světové strany v přírodě i podle mapy, orientovali se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě - rozlišovali mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledávali jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli - vyhledávali typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního,	- domov – adresa, prostředí domova, orientace v místě bydliště - škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy - Brno – jeho části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť - kontinenty – stavba Země, určování polohy, mapa, geografie kontinentů, filosofie a náboženství, podoby a projevy kultury - Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, organizace (EU), vztahy, památky, cestování, jazyky, obyvatelstvo - naše vlast – ČR, domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly - regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR, geografie, sousední státy, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod - mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky	OSV Rozvoj schopností a poznávání Seberegulace a sebeorganizace Komunikace Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VDO Občan, občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát Princip demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VMEGS Evropa a svět nás zajímá Jsme Evropané Objevujeme Evropu a svět MkV Lidské vztahy Kulturní difference Multikulturalita Principy sociální smíru a solidarity
---	---	--

historického, politického, správního a vlastnického - zprostředkovali ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích - uměli rozlišovat hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam		EV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí MV Práce v realizačním týmu
- pracovali s časovými údaji a využívali zjištěné údaje k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy - využívali časové údaje při řešení různých situací v denním životě - rozlišovali děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - uplatňovali elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost - uměli pojmenovat některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretovali některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	- kosmický příběh-fylogeneze člověka - orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, kalendáře, denní režim, roční období, pranostiky, zvyky - dějiny jako časový sled událostí, letopočet, orientace na časové ose - ontogeneze člověka, generace - regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost - historické prameny - báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj - současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby - státní svátky, významné dny a dějinné události - Brno - báje, mýty, pověsti	EV Vztah člověka k prostředí VMEGS Evropa a svět nás zajímá MkV Kulturní difference Lidské vztahy Multikulturalita Principy sociální smíru a solidarity Práce v realizačním týmu Etnický původ VDO Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát

- uměli využívat archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodnili základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek - rozeznávali současné a minulé a orientovali se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik - srovnávali a hodnotili na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik - uměli objasnit historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	- příběh písma - příběh čísel - náboženství	Princip demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Formy participace občanů v politickém životě MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahů mediálních sdělení a reality Fungování a vliv médií ve společnosti Práce v realizačním týmu OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika
- pozorovali, popsali a porovnávali viditelné	- látky a jejich vlastnosti-třídění látek, změny látek a	EV

proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - vysvětlili na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období - rozřídili některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvedli příklady výskytu organismů ve známé lokalitě - zkoumali základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodnili podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nacházeli shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí - porovnávali na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídili organismy do známých skupin, využívali k tomu i jednoduché klíče a atlasy - objevovali a zjišťovali propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka - zhodnotili některé konkrétní činnosti člověka	skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek - voda a vzduch-třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek - nerosty a horniny, půda - Vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období - skupiny organismů a způsob života - vztah a rovnováha organismu a životního prostředí, životní podmínky - odpady - pokusy – jejich průběh a výsledek - podnebí a počasí - pohromy a katastrofy - biotopy: louka, pole, pastvina, vodstvo ČR, lesy, horské oblasti - biomy: stepi, savany, plantáže, vodstvo světa, pralesy a tajgy, velehory	Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k životnímu prostředí Základní podmínky života OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace VMEGS Evropa a svět nás zajímá Mkv Princip sociálního smíru a solidarity VDO Formy participace občanů v politickém životě
--	---	---

v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat - založili jednoduchý pokus, naplánovali a zdůvodnili postup, vyhodnotí a vysvětlili výsledky pokusu - prováděli jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určili jejich společné a rozdílné vlastnosti a změřili základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů - stručně charakterizovali specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokázali schopnost se účinně chránit		
- uplatňovali základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevovali vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví - uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou - využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav	- lidské tělo – životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, lidská ontogeneze - péče o zdraví, zdravý způsob života-denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava; nemoc, bezpečné chování, drobné úrazy a poranění, základy první pomoci, úrazová zábrana; hygiena - základy sexuální výchovy biologické a psychické změny v dospívání, etická stránka sexuality, HIV/AIDS (cesty přenosu)	OSV Rozvoj schopností a poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Mezilidské vztahy Poznávání lidí Komunikace Kooperace a kompetice

a podpoře vlastního zdravého způsobu života - rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození - předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek - rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc - uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku		Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty postoje, praktická etika VDO Občan, občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí Mkv Lidské vztahy Interpretace vztahů mediálního sdělení a reality
- poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)	- životní prostředí – ochrana ŽP, ovlivňování ŽP člověkem, odpady - řešení aktuálních problémů	OSV Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Kreativita

		Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika VDO Občan, občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí Mkv Princip sociálního smíru a solidarity MV-Práce v realizačním týmu
- orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích - odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy	- obchod, firmy, vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; peníze, problémy konzumní společnosti - české mince a bankovky, hotovostní a bezhotovostní forma peněz - nakupování, sestavení jednoduchého rozpočtu - banka, půjčky, spoření - reklamace	OSV Rozvoj schopností a poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Mezilidské vztahy Komunikace

		Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty postoje, praktická etika VDO Občan, občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí MkV Kulturní difference Lidské vztahy Princip solidárního smíru a solidarity MV Práce v realizačním týmu VMEGS Evropa a svět nás zajímá Jsme Evropané
--	--	--

2.období (4.-5.ročník)

výstupy Žák:	učivo	TO průřezových témat
- sestaví robota podle návodu, sestaví program pro robota, oživí robota, otestuje jeho chování - sdělí informaci obrázkem, předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel, zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text, zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek, pomocí mřížky, obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček - najde chybu v programu a opraví ji, upraví program pro příbuznou úlohu - pomocí programu ovládá světelný výstup a motor, pomocí programu ovládá senzor, používá opakování, události ke spouštění programu - pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží, pro svou práci používá doporučené aplikace, nástroje, prostředí edituje digitální text, vytvoří obrázek, přehraje zvuk či video, uloží svoji práci do souboru, otevře soubor,	- Sestavení programu a oživení robota - Ovládání světelného výstupu - Ovládání motoru - Opakování příkazů - Ovládání klávesnicí – události - Ovládání pomocí senzoru - Piktogramy, emodži - Kód - Přenos na dálku, šifra - Pixel, rastr, rozlišení - Tvary, skládání obrazce - Kreslení čar, vybarvování - Používání ovladačů - Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) - Kreslení bitmapových obrázků - Psaní slov na klávesnici - Editace textu - Ukládání práce do souboru - Otevírání souborů - Přehrávání zvuku - Využití digitálních technologií v různých oborech - Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele - Práce se soubory - Propojení technologií, internet - Sdílení dat, cloud - Technické problémy a přístupy k jejich řešení (hlášení dialogových oken) - Uživatelské jméno a heslo - Osobní údaje - Digitální zařízení	

používá krok zpět, zoom, řeší úkol použitím schránky - uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů, najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci, propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí, pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj, při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace, u vybrané fotografie uvede, jaké informace z ní lze vyčíst v textu, rozpozná osobní údaje, rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého - dodržuje pravidla nebo pokyny při práci s digitálním zařízením - pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech, doplní posloupnost prvků - umístí data správně do tabulky, doplní prvky v tabulce, v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy - vytvoří a použije nový blok	- Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace - Data, druhy dat - Doplnování tabulky a datových řad - Kritéria kontroly dat - Řazení dat v tabulce - Vizualizace dat v grafu - Příkazy a jejich spojování - Opakování příkazů - Pohyb a razítkování - Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy - Vlastní bloky a jejich vytváření - Kombinace procedur - Systém, struktura, prvky, vztahy	
---	---	--

- rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát - v programu najde a opraví chyby - nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky - určí, jak spolu prvky souvisí		
---	--	--

Charakteristika vyučovacího předmětu

Název vyučovacího předmětu:

Práce, zdraví a kultura

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce, Umění a kultura, Člověk a zdraví

Časové vymezení

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
5	5	5	6	6

Organizační vymezení

Žáci pracují v blocích, využívají prostory tříd, chodeb, tělocvičen, dílen, bazénu a kuchyňky. Propojují projektovou práci s výtvarnými výstupy, vařením a výrobou modelů, stavebnicemi a dalšími. Pečují o své tělo a rozvíjejí své pohybové dovednosti.

Obsahové vymezení

Žáci využívají rozmanitých výtvarných technik k poznávání světa a vesmíru, učí se vyjadřovat svoje vnímání a pocity. Vyrábějí předměty z různých materiálů, sestavují modely, pěstují a pečují o rostliny, připravují jednoduché pokrmy v souladu se zdravým životním stylem a zásadami správného stolování.

Prostřednictvím vokálních činností kultivují mluvený a pěvecký projev, pracují s hlasem. Učí se používat hudební nástroje, ztvárnit hudbu pohybem nebo graficky, poslouchají hudbu.

Pečují o své zdraví, rozvíjejí své pohybové dovednosti prostřednictvím pohybových her, základů gymnastiky, rytmického a kondičního cvičení, základů atletiky, plavání, bruslení a dalších pohybových aktivit.

Výchovné a vzdělávací strategie

Dbáme a zajišťujeme připravené prostředí se specifickým materiálem, který žák používá v rámci svých individuálních možností a potřeb. (KU, KŘP, KSP, KO)

Plně respektujeme možnost výběru místa a spolupráce dětí. (KU, KO, KSP, KŘP, KP)

Pravidelně žákům nabízíme společné aktivizující práce k úvodu projektu i v rámci něj. (KU, KK, KSP, KŘP)

Pravidelně žákům nabízíme společné aktivizující práce ke čtení, psaní, práci s textem, sebevyjádření, rozvíjení slovní zásoby a komunikačních dovedností. (KU, KK, KSP, KŘP)

Při práci žákům běžně nabízíme a umožňujeme přístup k různým zdrojům informací (encyklopedie, slovníky, pravidla českého pravopisu, žákovská knihovna, internet...). (KU, KŘP)

Ve výuce využíváme různorodé metody a způsoby práce. (KU, KK, KSP, KŘP, KO)

Ve výuce pravidelně využíváme komunitní kruh. (KU, KK, KSP, KŘP, KO)

Využíváme práci s chybou. (KU, KŘP, KP)

Respektujeme osobnostní předpoklady žáků (KSP, KK)

Klademe důraz na dodržování zásad bezpečnosti a hygieny (KP, KSP)

Umožňujeme každému žákovi zažít úspěch (KSP, KO)

Výchovné a vzdělávací strategie – PRÁCE, ZDRAVÍ A KULTURA Utváření klíčových kompetencí	
Kompetence k učení	* Respektujeme dítě v jeho senzitivních fázích. * Zabezpečíme připravené prostředí. Jeho řád, systém, pořádek. * Vedeme žáka k výběru a využívání různorodých výrazových prostředků k sebevyjádření. * Vedeme žáky k pozorování a experimentování.
Kompetence k řešení problémů	* Umožňuje princip volného pohybu – orientace v prostoru. * Postupujeme od jednoduchého ke složitějšímu. * Vedeme žáky k vyhledávání informací vedoucích k řešení problému. * Vedeme žáky k praktickému ověřování řešení problémů.
Kompetence komunikativní	* Rozvíjíme schopnost dítěte vhodně reagovat na podněty z okolí. * Vedeme žáky k vykomunikování problému. * Vedeme žáky k porozumění různým formám vizuálního, plastického vyjádření i dalšího nonverbálního vyjádření.
Kompetence sociální a personální	* Rozvíjíme vzájemnou spolupráci-heterogenní skupiny, děti se od sebe učí navzájem. * Učíme děti vzájemné spolupráci v rámci společných projektů. * Učíme děti chápat potřebu efektivní spolupráce. * Podporujeme sebedůvěru, sebeúctu a zdravý obraz o sobě samém.

Kompetence občanské	* Uplatňujeme nesoutěžení. * Rozvíjíme vzájemnou spolupráci. * Vedeme žáky k respektování a ochraně kulturního dědictví a tradic. * Vedeme žáky k pochopení a respektování základních ekologických souvislostí.
Kompetence pracovní	* Rozvíjíme motoriku. * Rozvíjíme samostatnost. * Kreativitu. * Vedeme žáky k bezpečnému a účinnému zacházení s materiály, nástroji a vybavením.
Kompetence digitální	* Motivujeme žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků, včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání různých variant řešení * Poskytujeme žákům prostor ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru a výsledků tvůrčí práce * Vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU PRÁCE, ZDRAVÍ A KULTURA

výstupy Žák:	učivo	TO průřezových témat
- rozpoznávání a pojmenovávání prvků vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnávání a třídění na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ - při vlastních tvůrčích činnostech k pojmenovávání prvků vizuálně obrazného vyjádření; porovnávání na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) - Při tvorbě k projevu svých vlastních životních zkušeností; uplatňování při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace - vyjadřování rozdílu při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné	- plošná tvorba – linie, tvary - prostorová tvorba – uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření - objektová a akční tvorba – objemy, manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby - kompozice - barvy, kontrast - výtvarný přepis skutečnosti, proporce - modelování a tvarování - práce s různými materiály - umělecká díla – historie a současnost - vizuálně obrazné vyjádření podnětů hmatových, sluchových, čichových a chuťových - vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly - dílo jako komunikační prostředek, prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad,	OSV Rozvoj schopností a poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Komunikace Kreativita Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika MV Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti Práce v realizačním týmu

vyjádření k volbě vhodných prostředků - K interpretaci - podle svých - schopností různých vizuálně obrazných vyjádření; odlišné interpretaci k porovnávání se svojí dosavadní zkušeností - na základě vlastní zkušenosti k nalézání a zapojování obsahu do komunikace, vizuálně obrazných vyjádření, které samostatně vytvořil, vybral či upravil - K užívání a kombinování prvků vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturálnímu postupu; v prostorovém vyjádření k uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model - při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření vedeme k vědomému zaměření na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy - K nalézání vhodných prostředků pro vizuálně	fantazie, představ a osobních zkušeností - působení díla a jeho interpretace - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama -	VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané
---	--	--

obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňování v plošné, objemové i prostorové tvorbě - k osobitosti svého vnímání uplatňování v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodné volbě a kombinování prostředků (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění) - porovnávání různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupování k nim jako ke zdroji inspirace - K nalézání a do komunikace v sociálních vztazích zapojování obsahu vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil		
- K vytváření jednoduchých postupů, různých předmětů z tradičních i netradičních materiálů - K vytváření přiměřených pracovních operací a postupů na základě své představivosti různých	- vlastnosti materiálu - pracovní pomůcky a nástroje - jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce - lidové zvyky, tradice, řemesla - stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční) – montáž a demontáž, sestavování modelů	OSV Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

výrobků z daného materiálu - využívání při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic - volbě vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu - K udržování pořádku na pracovním místě a dodržování zásad hygieny a bezpečnosti práce; poskytnutí první pomoci při úrazu - zvládání elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi - provádění při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž - K práci podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu - dodržování zásad hygieny a bezpečnosti práce, poskytnutí první pomoci při úrazu	- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	
- provádění pozorování přírody, zaznamenání a zhodnocení výsledků pozorování - K péči o nenáročné rostliny - Provádění jednoduchých pěstitelských činností, k samostatnému vedení pěstitelských pokusů a pozorování	- pěstování rostlin – základní podmínky, pěstování v místnosti i venku, okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina, aj. - rostliny jedovaté - půda a její zpracování - výživa rostlin, osivo	EV Ekosystémy Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí

- ošetřování a pěstování podle daných zásad pokojových i jiných rostlin - K volbě podle druhu pěstitelských činností správných pomůcek, nástrojů a náčiní		
- K přípravě tabule pro jednoduché stolování - chování se vhodně při stolování - orientaci se v základním vybavením kuchyně - Samostatné přípravě jednoduchého pokrmu - dodržování pravidel správného stolování a společenského chování - udržování pořádku a čistoty pracovních ploch, dodržování základů hygieny a bezpečnosti práce; poskytnutí první pomoci i při úrazu v kuchyni	- jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování a společenského chování - výběr, nákup a skladování potravin - příprava pokrmu	OSV Kreativita Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MV Práce v realizačním týmu MkV Multikulturalita EV Vztah člověka k prostředí
- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	- pohybové vyjádření hudby, elementární tanec - poslechové hry - zpěv vybraných lidových a umělých písní ve dvojhase, jednoduchá intonační cvičení, hra na ozvěnu - hra jednoduchého doprovodu na Orffovy nástroje podle harmonických funkcí a notového zápisu, orientace v notovém zápisu, doprovod k písním	OSV Rozvoj schopností a poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Komunikace

- využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní - reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie - ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace - rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby - realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not - rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální - rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby - vytváří v rámci svých individuálních dispozic	- improvizace v rámci nejjednodušších hudebních forem - poznávání malé písňové formy, rondo, kánon - rytmizace a melodizace jednoduchých textů - výrazové prostředky a jejich změny ve znějící hudbě	Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané
---	---	--

jednoduché přede hry, mezihry a do hry a provádí elementární hudební improvizace - rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny		
- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení - spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích - uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci - podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje	- význam pohybu pro zdraví - příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení - zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití - rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu - hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity - bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umyvárnách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV - pohybové hry - základy gymnastiky	OSV Rozvoj schopností a poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti - zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her - uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti - jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví - užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle	- rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - průpravné úpoly - základy atletiky - základy sportovních her - turistika a pobyt v přírodě - plavání - komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, gesta, signály - organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí - zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží -	
--	--	--

jednoduchého nákresu, popisu cvičení - zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy - změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky - orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace		
---	--	--

UČEBNÍ OSNOVY 2. STUPEŇ

Pro lepší orientaci je pro vzdělávací obory zavedeno barevné kódování:

Český jazyk a literatura

Anglický jazyk

Další cizí jazyk

Matematika a její aplikace

Informační a komunikační technologie

Dějepis

Výchova k občanství

Fyzika

Chemie

Přírodopis

Zeměpis

Hudební výchova

Výtvarná výchova

Výchova ke zdraví

Tělesná výchova

Člověk a svět práce

Charakteristika vyučovacího předmětu

Název vyučovacího předmětu:

Český jazyk a literatura

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Časové vymezení

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
5	5	4	4

Organizační vymezení

Žáci pracují v blocích, k práci využívají Montessori pomůcek. Práci si plánují tak, aby absolvovali prezentace k novému tématu a samostatně si procvičili a ověřili zvládnutí daného učiva. Výstupy ukládají do portfolia, prezentují před skupinou, spolupracují nad různými tématy. K práci využívají prostory tříd chodeb a dalších místností školy.

Obsahové vymezení

Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen do tří složek, které se vzájemně prolínají: Jazyková výchova, Komunikační a slohová výchova, Literární výchova. Žáci získávají dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby jazyka, učí se kultivovaně psát a mluvit, rozvíjet své komunikační schopnosti, formulovat své myšlenky, pocity, obhajovat své názory. Interpretují literární texty, utvářejí si estetický vkus. Pracují s různými zdroji médií, s odbornou literaturou, propojují obsahy předmětů prostřednictvím projektů. Navštěvují kulturní akce a instituce.

Součástí realizace vzdělávacího obsahu jsou Velké příběhy – Příběh o vzniku Vesmíru, Příběh o vzniku Země, Příběh o vzniku života na Zemi, Příběh o vývoji člověka, Příběh o vzniku písma a Příběh o vzniku číslic, Příběh o rostlinách a Příběh o Lidském těle. Postupně vznikají i příběhy další. Tyto příběhy motivují žáky ke zkoumání světa okolo a nabízí jim spoustu možností další práce.

Výchovné a vzdělávací strategie

Žákovi předkládáme vzdělávací obsah v celé jeho komplexnosti. Nezaměřujeme se pouze na jediný obor, ale dbáme o smysluplné prolínání s ostatními oblastmi i předměty. (KU, KSP, KŘP, KP)

Výuku neomezujeme pouze na prostory učebny, ale necháváme žáky vybrat si pro ně vhodné pracovní místo. Mimo to, realizujeme exkurze, výlety, návštěvy akcí, souvisejících s probíraným tématem. (KU, KP, KŘP, KSP)

Pro přehledné plánování žákovy práce mu nabízíme pečlivě propracované přehledy. (KU, KŘP)

Za stěžejní považujeme řešení reálných problémů spjatých s potřebami žáků a společnosti. Žáci si tak uvědomí svou roli ve společnosti, svou možnost ji ovlivňovat a pocítí svou vlastní důležitost a užitek.

Součástí výuky je možnost individuálních konzultací nad jakoukoliv problematikou (KU, KŘP, KSP)

Při výuce kombinujeme frontální, skupinovou i individuální práci. (KU, KŘP)

Svým jednáním podporujeme rozvoj učící se skupiny, ve které se každý žák cítí být přijímán a podporován v rozvoji svého potenciálu. (KO, KU)

Poskytujeme žákům možnost volby. Volbu respektujeme a k jejímu respektování vedeme ostatní žáky. Zároveň vedeme žáky k porozumění, že každá volba má své důsledky. (KO, KŘP, KK)

Výchovné a vzdělávací strategie – ČESKÝ JAZYK A LITERATURA Utváření klíčových kompetencí	
Kompetence k učení	* Vedeme žáky k samostatnému vyhledávání a třídění informací a jejich aplikaci. * Vedeme žáky k tomu, aby četli s porozuměním a rozlišovali podstatné a okrajové informace v textu. * Podporujeme žáky v propojování informací získaných v jiných vzdělávacích oblastech.
Kompetence k řešení problémů	* Vedeme žáky k samostatnému využívání jazykových příruček. * Podporujeme žáky ve vlastní práci s chybou. * Podporujeme žáky k vyjadřování vlastního názoru na základě podložených argumentů.
Kompetence komunikativní	* Vedeme žáky k využívání vhodných jazykových prostředků odpovídajícím komunikační situaci a komunikačnímu záměru. * Podporujeme žáky ve výstižném a kultivovaném vyjadřování svých myšlenek, názorů a postojů a v užívání zásad respektující komunikace.
Kompetence sociální a personální	* Vedeme žáky k respektování základních pravidel chování, včetně komunikačních zásad. * Realizujeme exkurze, výlety a návštěvy tematicky zaměřených programů a kulturních akcí.
Kompetence občanské	* Inspirujeme žáky k využívání vhodné naučné či populárně naučné literatury podporující rozvoj žádoucích postojů a morálních hodnot.
Kompetence pracovní	* Vedeme žáka k osvojování základních pracovních návyků při učení a dodržování stanovených postupů. * Vedeme žáky k samostatnosti a odpovědnosti za odvedenou práci.

Kompetence digitální	* Vedeme žáky k samostatnému porovnávání informací různých zdrojů a kritickému posuzování spolehlivosti informačních zdrojů. * Podporujeme žáky v práci s vybranými formami elektronické komunikace a jejich využívání dle zásad bezpečné elektronické komunikace * Motivujeme žáky ke slušnému chování a respektu k ostatním v kyberprostoru. * Vedeme žáky k samostatnému vyhledávání informací v doporučených digitálních zdrojích.
----------------------	---

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

6. ročník

výstupy Žák:	učivo	TO průřezových témat
- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení - dorozumívá se výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - v připraveném mluveném projevu vhodně užívá verbálních i nonverbálních prostředků řeči - zapojuje se do diskuse - pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami - správně třídí slovní druhy ohebné - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního představení nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	- práce s informacemi - práce s textem - soukromý a úřední dopis - popis - diskuse - zvukové prostředky jazykového projevu a prostředky mimojazykové - zásady kultivovaného projevu - jazykové příručky (slovníky, Pravidla), jazyková norma a kodifikace - slovní druhy ohebné, jejich mluvnické významy a tvary - stavba věty - základní a rozvíjející větné členy - pořádek slov ve větě - volná reprodukce textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Vnímání autora mediálních sdělení Tvorba mediálního sdělení Práce v realizačním týmu

7. ročník

výstupy Žák:	učivo	TO průřezových témat
porovnáváním s dostupnými informačními zdroji - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu - využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a jinými jazykovými příručkami - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační	- práce s textem - výpisky - objektivní a subjektivní sdělení - komunikační záměr mluvčího - manipulativní působení projevu - přímá a nepřímá řeč - objednávka - žádost - pozvánka - rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky) - zásady spisovné výslovnosti - slovní druhy neohebné - věta jednoduchá a souvětí - stavba souvětí (jednoduchá souvětí) - druhy vět vedlejších - struktura literárního díla (námet a téma, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování, zvukové prostředky poezie: rým, rytmus, volný verš) - přednes vybraného literárního textu	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice MV Fungování a vliv médií ve společnosti

situaci - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché a souvětí		
---	--	--

8. ročník

výstupy Žák:	učivo	TO průřezových témat
- popíše vlastní pocity, myšlenky a dojmy – literatura, - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních prostředků řeči - přednese výklad na jemu blízké téma- - zaujme stanovisko k určitému problému a dokáže obhájit své argumenty -	- líčení - výklad - úvaha - charakteristika literárního hrdiny - výtah - vývojové trendy informačních technologií - hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování - internet	MV – Vnímání autora mediálních sdělení OSV Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí

- při komunikaci vhodně používá mimiku, gestikulaci, postoj a držení těla - postihne charakteristické rysy popisované osoby - poukáže na různé typy postav v literatuře - využívá základy studijního čtení, vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a výtah z přečteného textu – - ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost		
- rozpoznává hlavní žánry literatury a charakterizuje je - čte nejen s porozuměním, ale snaží se i o čtení výrazné - orientuje se v základních literárních pojmech - ústně i písemně vyjadřuje své názory na přečtený text - pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností - navrhne kritéria pro zařazení literatury do kategorie hodnotné nebo konzumní	- fantasy, povídka, horor, sci-fi, detektivka, tragikomedie, nestárnoucí literatura z 19. století	OSV Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace

- určuje větné členy - tvoří z větných členů vedlejší věty správného druhu - podle významu zařazuje do vět správné spojovací výrazy - vytváří grafy k souvětím i k jednoduchým větám - rozpozná původem cizí a domácí slova - - aplikuje již známé skloňování na cizí slova - ovládá mluvnické kategorie sloves a jejich určování - rozdělí slovanské jazyky - rozpozná slovanské jazyky od ostatních - rozřídí slova podle způsobu jejich vzniku - správně zapíše běžně používaná slova přejatá - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	- věta jednočlenná a dvojčlenná, větné členy významové poměry mezi hlavními větami a větnými členy, složitější jazykové rozbor - neohebné slovní druhy, skloňování obecných i vlastních cizích slov, určování mluvnických kategorií sloves, hlavně rod, vid, třída, vzor - čeština mezi slovanskými a neslovanskými jazyky, jazyková kultura a mluvní kultivovanost - obohacování slovní zásoby- nauka o tvoření slov, slova přejatá - pravopis lexikální, slovotvorný morfologický, syntaktický	MkV
--	--	------------

9. ročník

výstupy Žák:	učivo	TO průřezových témat
- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	- strukturovaný životopis - úvaha - pravopis (lexikální, morfologický a syntaktický) - skupiny jazyků (slovanské a jiné) - původ a základy vývoje češtiny - žánry lyrické, epické a dramatické v proměnách času- hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé - literatura umělecká a věcná (populárně naučná, literatura faktu, publicistické žánry)	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Název vyučovacího předmětu:

Anglický jazyk

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Časové vymezení

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
4	3	3	3

Organizační vymezení

Žáci pracují v blocích, k práci využívají Montessori pomůcek. Práci si plánují tak, aby absolvovali prezentace k novému tématu a samostatně si procvičili a ověřili zvládnutí daného učiva. Výstupy ukládají do portfolia, prezentují před skupinou, spolupracují nad různými tématy. K práci využívají prostory tříd chodeb a dalších místností školy.

Žáci jsou učitelem vedeni k aktivnímu se zapojování do výuky (konverzace, práce na posterech a projektech). Výuka je propojena s výukou ostatních předmětů, kdy některá témata jsou probírána v anglickém jazyce.

Žákům jsou při výuce běžně k dispozici cizojazyčné časopisy, literatura, pracovní listy a počítač s připojením na internet. Žáci získávají, vyhledávají a sdílí data a informace způsobem odpovídajícím jeho možnostem a situaci. Žáci využívají digitální technologie k usnadnění a zefektivnění své práce. Pro některé aktivity využíváme i jiná místa než učebnu, např. vycházky do přírody, na zahradě.

Vzdělávací obsah je žákům nabízen v projektech, které se cyklicky opakují. Je tak zajištěna svobodná volba práce žáka a zároveň to, že se za druhý stupeň základního vzdělávání setká se všemi jevy a tématy.

Obsahové vymezení

Hlavní důraz výuky anglického jazyka je kladen na komunikační schopnosti žáků v běžných životních situacích, k čemuž směřuje i výuka a aplikace gramatiky. Znalost cizího jazyka vede žáky k pochopení jiných cizojazyčných kultur, prohlubuje v nich toleranci k nim a je nedílnou součástí komunikace mezi nimi. Cílem je dosažení úrovně osvojení jazyka A2, který formuluje Společný evropský referenční rámec pro ovládání cizích jazyků.

Výchovné a vzdělávací strategie

Průběžně motivujeme žáky ke komunikaci v cizím jazyce – poskytujeme příležitosti ke čtení cizojazyčné literatury, časopisů, zahraniční návštěvy, video programy. (KO, KŘP, KU)

Při výuce kombinujeme frontální, skupinovou i individuální práci (KU, KŘP)

Klademe rovnoměrný důraz na porozumění a vlastní vyjádření, interakci, poskytujeme dostatek příležitostí k samostatnému projevu (KU, KŘP)

Aplikujeme anglický jazyk i do ostatních vyučovacích předmětů (KU, KŘP, KO, KP)

Výchovné a vzdělávací strategie – ANGLICKÝ JAZYK Utváření klíčových kompetencí	
Kompetence k učení	* podporujeme žáky v komunikaci v cizím jazyce * umožňujeme žákům přístup k různým zdrojům informací (encyklopedie, slovníky, žákovská knihovna) * poskytujeme příležitost číst cizojazyčnou literaturu a časopisy * vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací a podporujeme je k jejich využití v tvůrčích činnostech * propojujeme cizí jazyk s ostatními vyučovacími předměty
Kompetence k řešení problémů	* učíme žáky pojmenovat problém a hledat vhodné způsoby řešení * vedeme žáky k samostatnému řešení problému * poskytujeme žákům dostatek příležitosti k samostatnému projevu * podporujeme žáky k práci s chybou
Kompetence komunikativní	* podporujeme žáky ve vzájemné interakci a efektivní práci ve skupině * vedeme žáky ke správné výslovnosti a vyjádření myšlenek v logickém sledu * uplatňujeme kombinaci frontální, skupinové i individuální práce
Kompetence sociální a personální	* vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny * rozvíjíme schopnost vhodně reagovat na podněty z okolí * podporujeme respektování různých hledisek řešení úkolů * umožňujeme každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanské	* vedeme žáky k úctě k práci vlastní i druhých * vedeme žáky ke vzájemné pomoci * podněcujeme zodpovědnost k sobě i druhým
Kompetence pracovní	* vedeme žáky k dodržování pravidel při práci s pomůckami * vedeme žáky k využití správných pracovních postupů
Kompetence digitální	* umožňujeme žákům práci s počítačem nebo tabletem * vedeme žáky k získávání a vyhledávání dat a informací způsobem odpovídajícím jejich možnostem a situaci * podporujeme zpracování projektu v digitální podobě

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU ANGLICKÝ JAZYK

6. ročník

výstupy Žák:	učivo	TO průřezových témat
- se zorientují v informacích v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - zeptají na základní informace v běžných situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení	- zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby - - slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům - domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, stravovací návyky, počasí, nákupy a móda, volba povolání - - práce se slovníkem - - mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Poznávání lidí Kooperace a kompetice VDO Občanská společnost a škola Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět

		Jsme Evropané MkV Kulturní diference Etnický původ Multikulturalita EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí MV Fungování a vliv médií ve společnosti Práce v realizačním týmu Tvorba mediálního sdělení
--	--	--

-

7. ročník

výstupy Žák:	učivo	TO průřezových témat
- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - chápe obsah jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy, který se týká osvojovaných témat - se zeptá na základní informace a reaguje v běžných situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení	- zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby - slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím - tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, volba povolání, cestování - práce se slovníkem - mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Poznávání lidí Kooperace a kompetice VDO Občanská společnost a škola Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané

		MkV Kulturní difference Etnický původ Multikulturalita EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí MV Fungování a vliv médií ve společnosti Práce v realizačním týmu Tvorba mediálního sdělení
--	--	--

8. ročník

výstupy Žák:	učivo	TO průřezových témat
- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat - se zeptá na základní informace a reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života - vyhledá základní informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy,	- zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby - slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím - tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, volba povolání, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí - práce se slovníkem - mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Poznávání lidí Kooperace a kompetice VDO Občanská společnost a škola Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané MkV

volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení		Kulturní difference Etnický původ Multikulturalita EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí MV Fungování a vliv médií ve společnosti Práce v realizačním týmu Tvorba mediálního sdělení
--	--	--

9. ročník

výstupy Žák:	učivo	TO průřezových témat
- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	- zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby - slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Komunikace

- se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení	se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím - tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí - práce se slovníkem - mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Poznávání lidí Kooperace a kompetice VDO Občanská společnost a škola Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané MkV Kulturní difference Etnický původ Multikulturalita EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí
--	---	--

		MV Fungování a vliv médií ve společnosti Práce v realizačním týmu Tvorba mediálníhoho sdělení
--	--	--

Charakteristika vyučovacího předmětu

Název vyučovacího předmětu:

Matematika

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Časové vymezení

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
4	4	5	5

Organizační vymezení

Žáci pracují v blocích, k práci využívají Montessori pomůcek. Práci si plánují tak, aby absolvovali prezentace k novému tématu a samostatně si procvičili a ověřili zvládnutí daného učiva. Výstupy ukládají do portfolia, prezentují před skupinou, spolupracují nad různými tématy. Vedou si plánovací záznam, ze kterého je zřejmé, kterými tématy se zabývali. Plnění vzdělávacího obsahu a dodržování stanovených termínů je průběžně sledováno a kontrolováno kmenovým učitelem.

Obsahové vymezení

Matematika rozvíjí především logické myšlení. Napomáhá rozvoji abstraktního a analytického myšlení, vede ke srozumitelné a věcné argumentaci. Důležitý je i rozvoj geometrické představivosti v rovině i v prostoru.

Základem výuky je aktivní osvojování strategií řešení úloh a problémů a schopnost jejich aplikace. Žáci jsou připravováni pro řešení úkolů běžného života. Žáci si v průběhu výuky uvědomují důležitost matematiky v dalších předmětech.

Výchovné a vzdělávací strategie

Žákovi předkládáme vzdělávací obsah v celé jeho komplexnosti. Nezaměřujeme se pouze na jediný obor, ale dbáme o smysluplné prolínání s ostatními oblastmi i předměty. (KU, KSP, KŘP, KP)

Výuku neomezujeme pouze na prostory učebny, ale necháváme žáky vybrat si pro ně vhodné pracovní místo. Mimo to, realizujeme exkurze, výlety, návštěvy akcí, souvisejících s probíraným tématem. (KU, KP, KŘP, KSP)

Pro přehledné plánování žákovy práce mu nabízíme pečlivě propracované přehledy. (KU, KŘP)
Za stěžejní považujeme řešení reálných problémů spjatých s potřebami žáků a společnosti. Žáci si tak uvědomí svou roli ve společnosti, svou možnost ji ovlivňovat a pocítí svou vlastní důležitost a užitek.

Součástí výuky je možnost individuálních konzultací nad jakoukoliv problematikou (KU, KŘP, KSP)

Při výuce kombinujeme frontální, skupinovou i individuální práci. (KU, KŘP)

Svým jednáním podporujeme rozvoj učící se skupiny, ve které se každý žák cítí být přijímán a podporován v rozvoji svého potenciálu. (KO, KU)

Poskytujeme žákům možnost volby. Volbu respektujeme a k jejímu respektování vedeme ostatní žáky. Zároveň vedeme žáky k porozumění, že každá volba má své důsledky. (KO, KŘP, KK)

Výchovné a vzdělávací strategie – MATEMATIKA Utváření klíčových kompetencí	
Kompetence k učení	* Průvodce vede žáky k zodpovědnosti, plánování a organizaci práce. * Průvodce umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků a pracovat s chybou. * Průvodce učí žáka se přesně a stručně vyjadřovat, užívat matematický jazyk a matematickou symboliku a propojovat matematické učivo s reálným životem. * Průvodce umožňuje žákům práci v připraveném prostředí.
Kompetence k řešení problémů	* Průvodce se zajímá o náměty, názory a zkušenosti žáků: vede žáky k pojmenování cíle činnosti, plánování úkolů a postupů, zařazuje metody, při kterých žáci sami docházejí k objevům, kreativním řešením a závěrům. * S chybou žáka pracuje průvodce jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení.
Kompetence komunikativní	* Průvodce vede žáky k věcné formulaci myšlenek a interpretaci myšlenek ostatních.
Kompetence sociální a personální	* Průvodce u žáků rozvíjí sociální dovednosti pomocí práce v týmu. * Průvodce všechny žáky motivuje pochvalou a možností zažít úspěch, podněcuje k pádné argumentaci, dává jim možnost vnímat vlastní pokrok. * Průvodce učí žáka zhodnotit práci vlastní i práci ostatních.
Kompetence občanské	* Průvodce při zpracovávání informací vede žáky k racionálnímu a kritickému myšlení. * Průvodce žáky učí ohleduplnosti a pomoci ostatním. * Průvodce pomáhá žákům podle potřeby a umožňuje jim, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti a výsledky.

Kompetence pracovní	* Průvodce vede žáky k řešení takových úloh, kde mohou žáci využít vyhledávání a kombinace informací a aplikace matematických poznatků v jiných předmětech. * Průvodce vytváří příležitosti k interpretaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů. * Žáci jsou vedeni k využívání matematických dovedností a poznatků v praktickém životě
Kompetence digitální	* Průvodce vede žáky k posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledávání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích a k ověřování informací z více zdrojů. * Průvodce vede žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost (provádění kontroly odhadů, práce s MS Excel).

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU MATEMATIKA

6. ročník

výstupy Žák:	učivo	TO průřezových témat
- zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností - modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, desetinným číslem) - provádí početní operace s desetinnými čísly	- porovnávání a zaokrouhlování přirozených čísel - dělitelnost přirozených čísel - zlomky a desetinná čísla	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Kreativita Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- základní interpretace dat - porovnává soubory dat - používá s porozuměním geometrické pojmy (bod, přímka, polopřímka, úsečka) - zdůvodňuje a používá základní polohové vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku - charakterizuje základní rovinné útvary	- čtení z grafu - základní interpretace dat bod, přímka, polopřímka, úsečka - vzájemná poloha bodů a přímek v rovině čtverec, obdélník, trojúhelník, čtyřúhelník, kruh - úhel, druhy úhlů shodnost - kvádr, krychle jednotky povrchu a objemu - osová a středová souměrnost	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Kreativita Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

- určuje velikost úhlu měřením a výpočtem - načrtne a sestrojí trojúhelník - načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti - analyzuje a vypočítá objem a povrch těles - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu - změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa		
---	--	--

7. ročník

výstupy Žák:	učivo	TO průřezových témat
- provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření	- kladné a záporné číslo, čísla opačná, operace s racionálními čísly - úpravy zlomků a operace se zlomky - trojčlenka	OSV Kooperace a kompetice

vztahu celek – část (zlomkem, poměrem) - užívá znalosti procent k řešení úloh	- procento, promile, procentová část	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti - vyjádří vztah grafem - řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů - zdůvodňuje a používá základní metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku - užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků - načrtne a sestrojí rovinné útvary - odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů - charakterizuje a třídí čtyřúhelníky - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles - načrtne a sestrojí síť hranolu	- poměr, postupný a převrácený poměr - graf přímé a nepřímé úměrnosti - čtyřúhelníky - věty o shodnosti trojúhelníků konstrukce trojúhelníků podle vět sss, sus, usu, ssu; n-úhelníky, rovnoběžníky, lichoběžníky, deltoid, nekonvexní mnohoúhelníky - obvod a obsah rovnoběžníku a lichoběžníku, obsah trojúhelníku - krychle, kvádr, hranol	OSV Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

8. ročník

výstupy Žák:	učivo	TO průřezových témat
- užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu - účelně využívá kalkulátor - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (procentem) - řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) - vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných - určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním - formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic - vyjádří funkční vztah rovnicí	- druhá a třetí mocnina, druhá odmocnina, mocniny s přirozeným mocnitelem, operace s mocninami - hmotnostní zlomek - proměnné - číselný výraz, hodnota číselného výrazu, výrazy s proměnou; dosazování do výrazu, celistvý výraz; mnohočleny - rovnost, lineární rovnice, neznámá; ekvivalentní úpravy	

- zdůvodňuje a používá základní metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku - provádí statistické šetření, vyhledává a třídí informace, vyhodnocuje a vyvozuje závěry - sestrojí rovinné útvary - vypočítá obsah kruhu a obvod kružnice - využívá poznatky o Thaletově kružnici při konstrukčních úlohách - využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh - odhaduje a vypočítá objem a povrch válce - sestrojí síť válce - vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data - vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	- Pythagorova věta - statistický soubor, aritmetický průměr, modus, medián - kruh, kružnice, trojúhelníky - rovnoběžníky, lichoběžníky, čtyřúhelníky - délka kružnice, obsah kruhu - množiny bodů dané vlastnosti	VMEGS – Objevujeme Evropu a svět
---	--	--

9. ročník

výstupy Žák:	učivo	TO průřezových témat
- provádí početní operace s lomenými výrazy - řeší rovnice a jejich soustavy - - chápe funkce jako závislost proměnných; rozumí vztahu proměnné a závislé proměnné - řeší úlohy z praxe na jednoduché úrokování	- lomené výrazy - rovnice s neznámou ve jmenovateli, soustavy lineárních rovnic - soustava souřadnic, definiční obor a obor hodnot, vlastnosti funkce, lineární funkce, kvadratická funkce - základní pojmy finanční matematiky	OSV Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- určuje a charakterizuje jehlan, kužel a kouli, analyzuje jejich vlastnosti - užívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků - odhaduje a vypočítá objem a povrch jehlanu, kužele a koule - načrtne a sestrojí síť jehlanu a kužele - načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických - a vzdělávacích oblastí	- podobnost trojúhelníků, věty o podobnosti trojúhelníků; - goniometrické funkce (sinus, kosinus, tangens, kotangens), trigonometrie pravoúhlého trojúhelníku - volné rovnoběžné promítání	

Charakteristika vyučovacího předmětu

Název vyučovacího předmětu:

Labyrint světa

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie, Člověk a společnost, Člověk a zdraví

Časové vymezení

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
4	3	5	5

Organizační vymezení

Žáci pracují ve vyučovacích blocích. Na základě samostudia, evokace či evokační prezentace daného tématu učitelem si dále prohlubují poznatky způsobem, který je jim v danou chvíli nejbližší (například samostatně, ve skupině, či pomocí konzultací). Vyučovací předmět je tak neformálně rozdělen na část evokační, kdy jsou žáci seznámeni s problematikou a část samostatné práce, při které si prohlubují a procvičují získané znalosti a dovednosti nebo se věnují samostudiu. Výstupy ukládají do portfolia, prezentují před skupinou, spolupracují nad různými tématy. Vedou si plánovací záznam, ze kterého je zřejmé, kterými tématy se zabývali. Plnění vzdělávacího obsahu a dodržování stanovených termínů je průběžně sledováno a kontrolováno třídním učitelem.

Jsou zařazovány poznávací exkurze, besedy, práce v terénu, práce na projektech, výroba pomůcek, příprava jídla a vaření apod.

Žákům jsou při výuce běžně k dispozici pomůcky, časopisy, literatura, pracovní listy a počítač s připojením na internet. Pro některé aktivity využíváme i jiná místa než učebnu. např. vycházky do přírody, na zahradě.

Vzdělávací obsah je žákům nabízen v projektech, které se cyklicky opakují. Je tak zajištěna svobodná volba práce žáka a zároveň to, že se za druhý stupeň základního vzdělávání setká se všemi jevy a tématy.

Dále jsou integrovány tematické okruhy těchto průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova.

Obsahové vymezení

Vzdělávací obsah není roztříštěn na jednotlivá témata, ale umožňuje žákovi poznávat a učit se v souvislostech. Pomocí evokační prezentace je žák uveden do tématu. Na jejím základě si vybere oblast, které se bude věnovat hlouběji. Další svou práci (ať již samostatnou, skupinovou

či pod vedením pedagoga) s možností využít všechny dostupné didaktické pomůcky, literaturu, pracovní listy, modely, počítače apod. téma zpracovává a prohlubuje poznatky o něm předává je ostatním. Informace z oblastí, jejichž zpracování se přímo neúčastnil, mu jsou zprostředkovány spolužáky za supervize odborného učitele.

Z věkové specifiky dospívajících žáků vyplývá nabídka zpracování vzdělávacího obsahu především v podobě praktických činností. Jedna ze zvláštností této věkové skupiny je převažující potřeba získávat zkušenosti a informace právě na základě praktické činnosti. Součástí výuky je tak práce na školním pozemku a výroba pomůcek.

Součástí předmětu Labyrint světa je vyučována informační a komunikační technologie, která dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou. Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Výchovné a vzdělávací strategie

Žákovi předkládáme vzdělávací obsah v celé jeho komplexnosti. Nezaměřujeme se pouze na jediný obor, ale dbáme o smysluplné prolínání s ostatními oblastmi i předměty. (KU, KSP, KŘP, KP)

Na výuce předmětu se podílí více učitelů, kteří jsou spolu v neustálém kontaktu. Žák tak může získat komplexnější pohled na probíranou problematiku. (KU, KK, KŘP, KP, KSP, KO)

Výuku neomezujeme pouze na prostory učebny, ale necháváme žáky vybrat si pro ně vhodné pracovní místo. Mimo to, realizujeme exkurze, výlety, návštěvy akcí, souvisejících probíraným tématem. (KU, KP, KŘP, KSP)

Pro přehledné plánování žákovy práce mu nabízíme pečlivě propracované myšlenkové mapy (KU, KŘP)

Za stěžejní považujeme řešení reálných problémů spjatých s potřebami žáků a společnosti. Žáci si tak uvědomí svou roli ve společnosti, svou možnost ji ovlivňovat a pocítí svou vlastní důležitost a užitek.

Jako důležitou považujeme práci na školní zahradě. Díky ní dochází k propojení vzdělávacího obsahu s reálným životem a užití vyučované látky v praxi (KO, KŘP, KSP, KU, KP)

Součástí výuky je možnost individuálních konzultací nad jakoukoliv problematikou (KU, KŘP, KSP)

Výchovné a vzdělávací strategie – LABYRINT SVĚTA Utváření klíčových kompetencí	
Kompetence k učení	* Zadáváme žákům úkoly, při kterých vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů * Vedeme žáky k užívání správné terminologie a symboliky * Vedeme žáky ke kritickému posuzování informací z dostupných médií,
Kompetence k řešení problémů	* Využíváme rozmanitých aktivity (diskuse, výklad, kreslení, řešení problémů, ICT, AV technika), při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením * Vedeme žáky ke kritickému myšlení a logickému uvažování * Vedeme žáky k samostatnému hledání řešení problémů.
Kompetence komunikativní	* Vedeme žáky přesnému a výstižnému vyjadřování, věcnému argumentování * Zařazujeme do výuky diskusi a práci s různými druhy textů * Vytváříme podmínky pro aktivní vyjadřování vlastních názorů a postojů a diskusi nad nimi.
Kompetence sociální a personální	* Vytváříme příznivé klima při práci, posilujeme sebedůvěru žáků
Kompetence občanské	* Reagujeme na aktuální dění * Vedeme žáky k toleranci, respektu a zájmu o potřeby jiných * Posilujeme vlastenectví, rozvíjíme u žáků vztah k tradicím.
Kompetence pracovní	* Vedeme žáky k samostatnému zpracování historických a společenskovedních poznatků a k jejich prezentaci. * Vyžadujeme plnění dohodnutých kritérií a kvalitní práci.
Kompetence digitální	* Vedeme žáky k využívání běžně dostupných digitálních technologií * Podporujeme žáky ve vyhledávání a kritickému posuzování informací a digitálního obsahu * Vedeme žáky k vytváření a úpravě digitálního obsahu, při nichž žáci využívají různé formátování obsahu a jsou vedeni k samostatné prezentaci práce

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU LABYRINT SVĚTA

6. ročník

výstupy Žák:	učivo	TO průřezových témat
- objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	- naše vlast, vlastenectví, zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti, státní symboly, státní svátky, významné dny	VDO Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě
- Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	-	OSV Seberegulace a sebeorganizace Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Hodnoty, postoje, praktická etika VDO Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát MkV Kulturní diference Lidské vztahy EV

		Vztah člověka k prostředí
- Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	- Život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy, vklad vzdělání pro život	
- Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti, odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	- Rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice, kulturní instituce, masová kultura, prostředky komunikace	OSV Seberegulace a sebeorganizace Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika
- Rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobní a extrémistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti.	- Osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace, konflikty v mezilidských vztazích, projevy lidské nesnášenlivosti, morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování	
- rozpozná zakódované informace kolem sebe, zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady, zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer, zakóduje v obrázku barvy více způsoby, zakóduje obrázků pomocí základní geometrických tvarů, zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří	- Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady - Přenos dat, symetrická šifra Identifikace barev, barevný model Vektorová grafika Zjednodušení zápisu, kontrolní součet - Binární kód, logické A a NEBO - Vytvoření programu Opakování - Podprogramy	MV Stavba mediálních sdělení Tvorba mediálního sdělení Práce v realizačním týmu

úplnost zápisu, ke kódování využívá i binární čísla - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost - program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby, používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech, diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní - popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva - najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf), odpoví na otázky na základě dat v tabulce, popíše pravidla uspořádání v existující tabulce	- Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace - Data v grafu a tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce - Filtrování, řazení a třídění dat - Porovnání dat v tabulce a grafu - Řešení problémů s daty	
--	--	--

- doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy, navrhne tabulku pro záznam dat, propojí data z více tabulek či grafů - najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf), odpoví na otázky na základě dat v tabulce, popíše pravidla uspořádání v existující tabulce, doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy, navrhne tabulku pro záznam dat, propojí data z více tabulek či grafů		
- Uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků - uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány - orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	- Význam zkoumání dějin - historické prameny - historický čas a prostor	
- rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací - uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	- nejstarší starověké civilizace	EV Vztah člověka k prostředí Základní podmínky života
- charakterizuje život pravěkých sběračů	- člověk a lidská společnost v pravěku	EV

- a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu - objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost -		Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých civilizací - demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury - porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	- antické Řecko a Řím a jejich kulturní odkaz	VMEGS Jsme Evropané Mkv Lidské vztahy VDO Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

7. ročník

výstupy Žák:	učivo	TO průřezových témat
- kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí -	- kulturní život, masová kultura	MV Stavba mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
		Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

- objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek - popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	- Projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání, vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti sebe i druhých lidí; systém osobních hodnot, sebehodnocení, stereotypy v posuzování druhých - Osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter, vrozené předpoklady, osobní potenciál - Životní cíle, plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna, význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- Kriticky hodnotí a vhodně koriguje své jednání a chování	-	
- vysvětlí známé modely jevů, situací, činností v mapě a dalších schématech, najde odpověď na otázku pomocí ohodnocených grafů řeší problémy - pomocí orientovaných grafů řeší problémy vytvoří model, ve kterém	- Standardizovaná schémata a modely - Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost - Opakování s podmínkou Události, vstupy - Objekty a komunikace mezi nim - Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí	

-

znázorní více souběžných činností - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna, spouští program myši, klávesnicí, interakcí postav - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech, diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní, hotový program upraví pro řešení příbuzného problému - pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí, vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením - nainstaluje a odinstaluje aplikaci, uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory - vybere vhodný formát pro uložení dat	- Operační systémy: funkce, typy, typické využití - Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému - Správa souborů, struktura složek - Instalace aplikací - Fungování a služby internetu - Princip e-mailu - Metody zabezpečení přístupu k datům - Role a jejich přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) - Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)	
--	---	--

- vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě - porovná různé metody zabezpečení účtů, spravuje sdílení souborů pomocí modelu, znázorní cestu e-mailové zprávy - zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy		
- vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí - ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	- Křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy - Islám a islámské říše ovlivňující Evropu – Arabové, Turci - struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých společenských vrstev	OSV Hodnoty, postoje, praktická etika MkV Princip sociálního smíru a solidarity Kulturní diference Lidské vztahy
- popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států - objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	- vytváření států ve východoevropském a západoevropském okruhu, nový etnický obraz Evropy - Velká Morava, první státní útvary na českém území	

- popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	- zámořské objevy	
--	-------------------	--

8. ročník

výstupy Žák:	učivo	TO průřezových témat
- rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví a způsoby jejich ochrany, uvede příklady - Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu	- Formy vlastnictví, hmotné a duševní vlastnictví a jejich ochrana - - - Hospodaření domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing, rozpočet státu, typy rozpočtu, jejich odlišnosti, význam daní	MkV Etnický původ Kulturní difference Lidské vztahy Princip sociálního smíru a solidarity OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika

- Vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí. Vysvětlí význam úroku placeného a přijatého. Uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít.	- Aktivní a pasivní bankovní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků	
- Uvede a porovná neobvyklé způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	-	
- Na příkladu kupujícího a prodávajícího vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladech ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	- Nabídka, poptávka, trh, tvorba ceny, inflace, podstata fungování trhu	VDO Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
- Na příkladu ukáže vhodné využití nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty a vysvětlí jejich omezení	- Formy placení	
- podle návodu nebo vlastní tvořivosti sestaví robota - upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol - vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost, přečte program pro robota a	- Sestavení a oživení robota - Sestavení programu s opakováním, s rozhodováním - Používání výstupních zařízení robota (motory, displej, zvuk) - Používání senzorů (tlačítka, vzdálenost, světlo/barva) - Čtení programu - Projekt Můj robot - Řazení dat v tabulce - Filtrování dat v tabulce	

najde v něm případné chyby - ovládá výstupní zařízení a senzory robota, vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota - seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně), používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy, ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat - při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky - používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když), řeší problémy výpočtem s daty, připíše do tabulky dat nový záznam	- Zpracování výstupů z velkých souborů dat - Relativní a absolutní adresy buněk - Použití vzorců u různých typů dat - Funkce s číselnými vstupy - Funkce s textovými vstupy - Vkládání záznamu do databázové tabulky	
- vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život - objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	- český stát a velmoci v 15. – 18. století - třicetiletá válka - dějiny Evropských států 15. – 18. století	

- objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky		
- vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti - objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé - porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	- Evropa v 18. 19. století, politické proudy (konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva - francouzská revoluce a její důsledky na společenské struktury v Evropě, napoleonské období, vznik USA - utváření novodobého českého národa v 19. století a na počátku 20. století, národní hnutí velkých a malých národů	VMEGS Jsme Evropané
- vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a	- zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy, - kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota - zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim - základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem,	MkV Kulturní diference Lidské vztahy EV Základní podmínky života

v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc - vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí - posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví - dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky - projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím -	přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty - prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci - vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity - cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování - psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech - respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování	
---	--	--

9. ročník

výstupy Žák:	učivo	TO průřezových témat
- rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky - rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů - Objasní výhody demokratického řízení státu pro každodenní život občanů - Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	- Znaky státu, typy a formy státu, státní občanství České republiky, Ústava České republiky, - Složky státní moci, jejich organizace a instituce, obrana státu - Význam a funkce právního řádu, organizace právní ochrany občanů, soustava soudů, právní norma, předpis, publikace právních předpisů - Znaky demokratického způsobu řízení a rozhodování státu, politický pluralismus - Význam a formy voleb do zastupitelských orgánů a institucí státní správy a samosprávy a jejich úkoly	VDO Občanská společnost a škola Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
- rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady - Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů- vlastnictví, pracovní poměr, manželství	- protiprávní jednání-druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postihy, porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví	VDO Občanská společnost a škola Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

- Uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy- osobní přeprava, koupě, oprava, pronájem - Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušení - Rozpozná protiprávní jednání, rozliší trestný čin a přestupek, uvede příklady - Diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	- Důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající, základní práva spotřebitele, styk s úřady	
- Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU a možných způsobů jejich uplatňování - Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva - Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	- Evropská integrace – podstata, význam, výhody - Významné globální problémy	
- řeší problémy sestavením algoritmu v blokově orientovaném programovacím jazyce, sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná	- Programovací projekt a plán jeho realizace - Popsání problému - Testování, odladění, odstranění chyb - Pohyb v souřadnicích - Ovládání myši, posílání zpráv - Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu - Nástroje zvuku, úpravy seznamu	

- vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní, řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby diskutuje různé programy pro řešení problému - pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí, vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením - diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich, na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat - popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní, na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti, vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu - diskutuje o cílech a metodách hackerů, vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat, diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	- Import a editace kostýmů, podmínky - Návrh postupu, klonování. Animace kostýmů postav, události - Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné - Výrazy s proměnnou - Tvorba hry s ovládáním, více seznamů - Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy - Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí - Operační systémy: funkce, typy, typické využití - Komprese a formáty souborů - Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) - Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies	
- Rozpozná klady a zápory demokratických systémů		

- Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět, rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu - Na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv - Zhodnocení postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	- Mezinárodněpolitická a hospodářská situace ve 20.-30. letech 20. století, totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus; důsledky pro Československo a svět - Druhá světová válka, holokaust - Situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj, politické, mocenské a ekonomické důsledky války	
- vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií -	- Industrializace a její důsledky pro společnost, sociální otázka, konflikty mezi velmocemi, kolonialismus	VDO Občan, občanská společnost a stát VMEGS Evropa a svět nás zajímá MkV Lidské vztahy
- na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	- První světová válka, její politické, sociální a kulturní důsledky	EV Vztah člověka k prostředí
- vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků	- studená válka, politické a ideologické soupeření, vnitřní situace v zemích východního bloku, vývoj v Československu	VDO Principy demokracie jako formy vlády

- vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce - posoudí postavení rozvojových zemí - Prokáže základní orientaci v problémech současného světa	od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky - vznik mezinárodních institucí a mocenských bloků - Rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět - Problémy současnosti, věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje, sport a zábava	a způsobu rozhodování MkV Lidské vztahy
- respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování - uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým - vyhodnotí na základě svých znalostí	- Dětství dospívání, dospělost - zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity - psychická onemocnění, násilí namířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu - skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci - manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt	MkV Kulturní difference Lidské vztahy EV Základní podmínky života

a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresí - projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc - uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	- bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) - klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí	
---	---	--

Charakteristika vyučovacího předmětu

Název vyučovacího předmětu:

Kosmická výchova

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Časové vymezení

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
6	6	8)	8

Organizační vymezení

Žáci pracují ve vyučovacích blocích. Na základě samostudia, evokace či evokační prezentace daného tématu učitelem si dále prohlubují poznatky způsobem, který je jim v danou chvíli nejbližší (například samostatně, ve skupině, či pomocí konzultací). Vyučovací předmět je tak neformálně rozdělen na část evokační, kdy jsou žáci seznámeni s problematikou a část samostatné práce, při které si prohlubují a procvičují získané znalosti a dovednosti nebo se věnují samostudiu. Výstupy ukládají do portfolio, prezentují před skupinou, spolupracují nad různými tématy. Vedou si plánovací záznam, ze kterého je zřejmé, kterými tématy se zabývali. Plnění vzdělávacího obsahu a dodržování stanovených termínů je průběžně sledováno a kontrolováno třídním učitelem.

Jsou zařazovány poznávací exkurze, besedy, práce v terénu, práce na projektech, výroba pomůcek, příprava jídla a vaření apod.

Žákům jsou při výuce běžně k dispozici pomůcky, časopisy, literatura, pracovní listy a počítač s připojením na internet. Pro některé aktivity využíváme i jiná místa než učebnu. např. vycházky do přírody, na zahradě.

Vzdělávací obsah je žákům nabízen v projektech, které se cyklicky opakují. Je tak zajištěna svobodná volba práce žáka a zároveň to, že se za druhý stupeň základního vzdělávání setká se všemi jevy a tématy.

Dále jsou integrovány tematické okruhy těchto průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova.

Obsahové vymezení

Vzdělávací obsah není roztříštěn na jednotlivá témata, ale umožňuje žákovi poznávat a učit se v souvislostech. Pomocí evokační prezentace je žák uveden do tématu. Na jejím základě si vybere oblast, které se bude věnovat hlouběji. Další svou práci (ať již samostatnou, skupinovou

či pod vedením pedagoga) s možností využít všechny dostupné didaktické pomůcky, literaturu, pracovní listy, modely, počítače apod. téma zpracovává a prohlubuje poznatky o něm předává je ostatním. Informace z oblastí, jejichž zpracování se přímo neúčastnil, mu jsou zprostředkovány spolužáky za supervize odborného učitele.

Součástí výuky je, práce na školním pozemku a výroba pomůcek.

Výchovné a vzdělávací strategie

Žákovi předkládáme vzdělávací obsah v celé jeho komplexnosti. Nezaměřujeme se pouze na jediný obor, ale dbáme o smysluplné prolínání s ostatními oblastmi i předměty. (KU, KSP, KŘP, KP)

Na výuce předmětu se podílí více učitelů, kteří jsou spolu v neustálém kontaktu. Žák tak může získat komplexnější pohled na probíranou problematiku. (KU, KK, KŘP, KP, KSP, KO)

Výuku neomezujeme pouze na prostory učebny, ale necháváme žáky vybrat si pro ně vhodné pracovní místo. Mimo to, realizujeme exkurze, výlety, návštěvy akcí, souvisejícíchs probíraným tématem. (KU, KP, KŘP, KSP)

Pro přehledné plánování žákovy práce mu nabízíme pečlivě propracované myšlenkové mapy (KU, KŘP)

Za stěžejní považujeme řešení reálných problémů spjatých s potřebami žáků a společnosti. Žáci si tak uvědomí svou roli ve společnosti, svou možnost ji ovlivňovat a pocítí svou vlastní důležitost a užitek.

Jako důležitou považujeme práci na školní zahradě. Díky ní dochází k propojení vzdělávacího obsahu s reálným životem a užití vyučované látky v praxi (KO, KŘP, KSP, KU, KP)

Součástí výuky je možnost individuálních konzultací nad jakoukoliv problematikou (KU, KŘP, KSP)

Výchovné a vzdělávací strategie – KOSMICKÁ VÝCHOVA Utváření klíčových kompetencí	
Kompetence k učení	* Vedeme žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací * Směřujeme žáky k používání odborné terminologie * Motivujeme žáky k samostatnému měření, experimentování a k porovnávání získaných informací a k nalézání souvislostí mezi získanými daty
Kompetence k řešení problémů	* vedeme žáky k řešení problémových úkolů a situací a volbě různých způsobů řešení * Vedeme žáky k promýšlení pracovních postupů a prezentaci vlastních zjištění * Klademe důraz na aplikaci získaných poznatků
Kompetence komunikativní	* Podněcujeme žáky k argumentaci při řešení úloh * Zadáváme úkoly, které umožňují žákům vzájemnou komunikaci
Kompetence sociální a personální	* Zadáváme úkoly, které vyžadují spolupráci žáků * Podněcujeme žáky ke smysluplné diskusi * Vytváříme situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných
Kompetence občanské	* Vedeme žáky k šetrnému využívání elektrické a jiné energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů * Vedeme žáky k respektu pravidel pro laboratorní práce, k dodržování pravidel slušného chování * Předkládáme žákům takové situace, při kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na udržitelný rozvoj
Kompetence pracovní	* Vedeme žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení * Vyžadujeme od žáků dokončení zadané práce v kvalitě, která odpovídá zadání

	* Vedeme žáky k ochraně zdraví a životního prostředí
Kompetence digitální	* Vedeme žáky k využívání digitálních technologií tak, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti a zefektivnili svoji práci * Podporujeme žáky ve využívání digitálních aplikací

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU KOSMICKÁ VÝCHOVA

6. ročník

výstupy Žák:	učivo	TO průřezových témat
- rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů - uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka - rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků - odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům - vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin - rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů - porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	- Vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života, buňka - viry a bakterie – výskyt, význam a praktické využití - houby bez plodnic – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy - houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami - lišejníky – výskyt a význam - anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) - fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování - systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kaprad'orostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných - stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla –	

- rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - aplikuje praktické metody poznávání přírody	živočišná buňka, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování - vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci) - Mikroskop, lupa, laboratorní práce	
- změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa - uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí - předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty - využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při	- měřené veličiny – délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas - skupenství látek – souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difúze - hustota, objem	

řešení praktických problémů		
- objasní pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet - odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností	- sluneční soustava – její hlavní složky; měsíční fáze - hvězdy – jejich složení	
- prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů - používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii - ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny - rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu - porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny - uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků,	- Země jako vesmírné těleso – tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas - geografická kartografie a topografie – glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě - cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů	

prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) - uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí - posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace - posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel - zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	- krajinná sféra – přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry - systém přírodní sféry na planetární úrovni – geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně - krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajin - vztah přírody a společnosti – udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva - obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky - globalizační společenské, politické a hospodářské procesy – aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace - světové hospodářství – sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně	
---	---	--

7. ročník

výstupy Žák:	učivo	TO průřezových témat
- využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh - rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami -	- vlastnosti světla – zdroje světla	
- rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu - využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles - změří velikost působící síly - určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici - využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé	- pohyby těles – pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý - gravitační pole a gravitační síla - tlaková síla a tlak - třecí síla - výslednice dvou sil stejných a opačných směrů - Newtonovy zákony	

výsledné síly v jednoduchých situacích		
- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů - předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní	- Pascalův zákon – hydraulická zařízení - hydrostatický a atmosférický tlak – souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře - Archimédův zákon	
- objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	- sluneční soustava – její hlavní složky; měsíční fáze	
- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy -	- stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, mnohobuněčné, rozmnožování - vývoj, vývin a systém živočichů významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – obratlovci – paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci - anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) - systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů, nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců - význam rostlin a jejich ochrana	

- odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům - rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů		
- organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů - porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost - lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry,	- komunikační geografický a kartografický jazyk – vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy, ohniska – uzly; hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat - systém přírodní sféry na regionální úrovni – přírodní oblasti - světadíly, oceány, makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s	

zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich - zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje - porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit - porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků - lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech -	důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) - světové hospodářství – sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně - regionální společenské, politické a hospodářské útvary – porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států; geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska -	
--	--	--

8. ročník

výstupy Žák:	učivo	TO průřezových témat
- vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení - rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání - přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu - aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu		Roztoky a jejich složení chemické reakce – zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost klasifikace chemických reakcí – slučování, neutralizace, reakce exotermní a endotermní faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – chemie a elektřina
- porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí - vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet		oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů

- orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi		soli kyslíkaté a nekyslíkaté – vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů
- využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh - určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem - aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů	- energie - přeměny skupenství – tání a tuhnutí, skupenské teplo tání; vypařování a kapalnění; hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny - rovnováha na páce a pevné kladce	
- sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu - rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí - rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností - využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů - určí v jednoduchých případech práci	- elektrický obvod – zdroj napětí, spotřebič, spínač - elektrické pole – elektrická síla; elektrický náboj; tepelné účinky elektrického proudu; bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními - formy energie	

vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa - využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem - využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh - určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem		
- rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku - posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	- vlastnosti zvuku – látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; ozvěna; pohlcování zvuku; výška zvukového tónu	
- určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy - orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka - objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří - rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby - aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla	- fylogeneze a ontogeneze člověka – rozmnožování člověka - anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, - nemoci, úrazy a prevence - životní styl	

- aplikuje praktické metody poznávání přírody - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	- praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek, ukázky odchytu některých živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů - významní biologové a jejich objevy	OSV Psychohygiena Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika VMEGS Evropa a svět nás zajímá
- vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	- dědičnost a proměnlivost organismů -	
- organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů - porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost - lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle	- komunikační geografický a kartografický jazyk – vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy, ohniska – uzly; hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat	

zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich - zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje - porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit - porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků - lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny	- systém přírodní sféry na regionální úrovni – přírodní oblasti - světadíly, oceány, makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) - světové hospodářství – sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně - regionální společenské, politické a hospodářské útvary – porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států; geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska	
---	---	--

a politické problémy v konkrétních světových regionech		
--	--	--

9. ročník

výstupy Žák:	učivo	TO průřezových témat
- rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití - zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy - rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití - orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů. - určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu - uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	- uhlovodíky - paliva – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva - deriváty uhlovodíků - přírodní látky – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí	
- zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale	- chemický průmysl v ČR – výrobky, rizika v souvislosti s životním prostředím, recyklace surovin, koroze	

udržitelného rozvoje na Zemi - aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe - orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	- průmyslová hnojiva - tepelně zpracovávané materiály - plasty a syntetická vlákna - detergenty a pesticidy, insekticidy - hořlaviny - léčiva a návykové látky	
- zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	- obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	
- využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní - zapojí správně polovodičovou diodu	- magnetické pole -	
- rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek - rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody - uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů	- nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků - Země – vznik a stavba Země - - vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky - půdy – složení, vlastnosti a význam půdy - vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – geologické změny, vznik života, výskyt typických	EV Ekosystémy Základní podmínky života EV Vztah člověka k prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí

a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi - uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí - aplikuje praktické metody poznávání přírody	organismů a jejich přizpůsobování prostředí - podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka - mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi - organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému - ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území - pozorování lupou a mikroskopem, zjednodušené určovací klíče a atlasy	
- organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	- komunikační geografický a kartografický jazyk – vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy,	

- vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy - hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu - hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu - lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit - uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států - ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a	ohniska – uzly; hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat - místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál × bariéry) - Česká republika – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství; transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady; hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu - regiony České republiky – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se	
--	---	--

jednání při mimořádných událostech	sousedními státy v euroregionech - cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů - ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy; opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích	
---	---	--

Charakteristika vyučovacího předmětu

Název vyučovacího předmětu:

Práce a umění

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce, Umění a kultura

Časové vymezení

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
4	3	3	2

Organizační vymezení

Žáci pracují ve vyučovacích blocích. Využívají prostory tříd, chodbu, dílny a kuchyňku. Jsou zařazovány poznávací exkurze, besedy, práce v terénu, práce na projektech, výroba pomůcek, příprava jídla a vaření apod.

Obsahové vymezení

Žáci se učí vnímat hudbu, jako důležitou součást života, jako specifický prostředek komunikace, orientují se v hudebních žánrech a zdokonalují svůj hudební projev.

Prohlubují vztah k výtvarnému umění, k evropské a světové kultuře, zdokonalují svůj výtvarný projev.

V rámci projektů vytvářejí modely, zapojují se do práce na školní zahradě, připravují svačinky pro ostatní spolužáky. Orientují se v různých oborech lidské činnosti, osvojují si potřebné poznatky a dovednosti významné pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci.

Vzdělávací obsah není roztříštěn na jednotlivá témata, ale umožňuje žákovi poznávat a učit se v souvislostech.

Výchovné a vzdělávací strategie

Žákovi předkládáme vzdělávací obsah v celé jeho komplexnosti. Nezaměřujeme se pouze na jediný obor, ale dbáme o smysluplné prolínání s ostatními oblastmi i předměty. (KU, KSP, KŘP, KP)

Respektujeme osobnostní předpoklady žáků.

Pomáháme žákům poznat jejich silné a slabé stránky a pracovat s nimi. (KSP, KK)

Umožňujeme každému žákovi zažít úspěch. (KSP, KO)

Výuku neomezujeme pouze na prostory učebny, ale necháváme žáky vybrat si pro ně vhodné pracovní místo. Mimo to, realizujeme exkurze, výlety, návštěvy akcí, souvisejících s probíraným tématem.

Ve výuce využíváme různorodé metody a způsoby práce. (KU, KK, KSP, KŘP, KO)

Při výuce kombinujeme frontální, skupinovou i individuální práci

Poskytujeme žákům možnost volby. Volbu respektujeme a k jejímu respektování vedeme ostatní žáky. Zároveň vedeme žáky k porozumění, že každá volba má své důsledky. Podporujeme rozvoj schopností dětí řešit samostatně běžné konfliktní situace.

Výchovné a vzdělávací strategie – PRÁCE A UMĚNÍ Utváření klíčových kompetencí	
Kompetence k učení	* Vedeme žáky k praktickému osvojování práce podle pracovního postupu * Vedeme žáky k pochopení technické dokumentace jednoduchých zařízení
Kompetence k řešení problémů	* vedeme žáky k aplikaci postupů řešení při obdobných zadáních a hledání nových způsobů využití dovedností při práci s technickými materiály
Kompetence komunikativní	* Seznamujeme žáky s přesným významem pojmů se vztahem k práci s technickými materiály a jejich používáním ve vzájemné komunikaci
Kompetence sociální a personální	* Vedeme žáka ke skupinové práci a zastávání různých rolí ve skupině
Kompetence občanské	* Seznamujeme žáka s různými profesemi, podmínkami pro jejich vykonávání a perspektivami
Kompetence pracovní	* Vedeme žáka k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání všech používaných nástrojů a materiálů
Kompetence digitální	* Vedeme žáky k efektivnímu využívání digitálních kompetencí * Seznamujeme žáky s profesemi a povoláními, využíváme k tomu specializované portály a aplikace, elektronické databáze, audiovizuální materiály

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU PRÁCE A UMĚNÍ

6. ročník

výstupy Žák:	učivo	TO průřezových témat
- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb - realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	- zpěv či hra vybrané lidové a umělé písně v jednohlasu i dvojhlasu. - orientace v notovém zápise (délkové hodnoty not a pomlky, tempová označení, takt). - hra vhodného doprovodu k písni na vybraný hudební nástroj, improvizace rytmického ostinatu. tvorba jednoduché obměny slyšeného či zapsaného melodického motivu.	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Hodnoty, postoje, praktická etika
- provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí - organizuje a plánuje svoji pracovní činnost - užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím;	- vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování - jednoduché pracovní operace a postupy - organizace práce, důležité technologické postupy - technické náčrty a výkresy, technické informace, návody - úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla	OSV Seberegulace a sebeorganizace Kreativita

poskytne první pomoc při úrazu		
- volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin - pěstuje a využívá květiny pro výzdobu - používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu - prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	- základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy - zelenina – osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny - okrasné rostliny – základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květin - ovocné rostliny – druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování - léčivé rostliny, koření – pěstování vybrané rostliny; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie - chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty	OSV Seberegulace a sebeorganizace Kreativita
- užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	-	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí

- užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření		Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice Hodnoty, postoje, praktická etika VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané MV Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti
--	--	--

7. ročník

výstupy Žák:	učivo	TO průřezových témat
-----------------	-------	-------------------------

- užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie - užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření -	- prvky vizuálně obrazného vyjádření	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice Hodnoty, postoje, praktická etika VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané MV Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti
- využívá své individuální hudební schopnosti a	- zpěv jednohlasu, respekt daného žánru	OSV

dovednosti při hudebních aktivitách - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě - orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	- hra na zvolený hudební nástroj sólově, ve skupině nebo jako součást doprovodu - orientace v notovém zápisu (délkové hodnoty not a pomlky, tempová označení, dynamická znaménka, takt) - hlasová hygiena - ve znějící hudbě pojmenuje hudebně výrazové prostředky, rozpoznávání ve vybraných ukázkách operu, muzikál, balet, komorní a symfonickou hudbu, píseň a sborovou tvorbu. Poznávání úseků, kde se objevuje citace, gradace, kontrast, opakování melodie a rytmu - význam hudby v umělecké a běžné produkci (film, drama, reklama, sport) její vhodnost či nevhodnost. význam hudby v životě žáka	Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice
- používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	- kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu - potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku	OSV Seberegulace a sebeorganizace Kreativita
- připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy - dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	- příprava pokrmů - úprava stolu a stolování	MkV Multikulturalita

8. ročník

výstupy Žák:	učivo	TO průřezových témat
- vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	- uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru, a časovém průběhu	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita
- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	- komunikační obsah vizuálně obrazových vyjádření	

- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě - orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	- zpěv jednohlasu, respekt daného žánru. - hra na zvolený hudební nástroj sólově, ve skupině nebo jako součást doprovodu. - orientace v notovém zápisu (délkové hodnoty not a pomlky, - tempová označení, dynamická znaménka, takt, opakovací znaménka) - hlasová hygiena - ve znějící hudbě pojmenuje hudebně výrazové prostředky, rozpoznávání ve vybraných ukázkách opery, muzikál, balet, komorní a symfonickou hudbu, píseň a sborovou tvorbu. - poznávání úseků kde se objevuje citace, zvukomalba, gradace, kontrast, opakování melodie a rytmu. - význam hudby v umělecké a běžné produkci (film, drama, reklama, sport) její vhodnost či nevhodnost. význam hudby v životě žáka.	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice
- užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	- vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování	OSV Seberegulace a sebeorganizace Kreativita

- provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí - organizuje a plánuje svoji pracovní činnost - užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu - provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení	- jednoduché pracovní operace a postupy - organizace práce, důležité technologické postupy - technické náčrty a výkresy, technické informace, návody - úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, tradice a řemesla	Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
--	---	--

9. ročník

výstupy Žák:	učivo	TO průřezových témat
- rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně	- osobní postoj v komunikaci - proměny komunikačního obsahu	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí

utvářeného i symbolického obsahu - porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci, vysvětluje postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů		Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice
- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace - rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do	- zpěv jednohlasu či vícehlasu. - hra na zvolený hudební nástroj sólově, ve skupině nebo jako součást doprovodu. - orientace v notovém zápisu (délkové hodnoty not a pomlky, - tempová označení, dynamická znaménka, takt, opakovací znaménka) - hodnocení slyšeného vokálního projevu. - volba nejvhodnějšího způsobu reprodukce slyšeného či zapsaného hudebního motivu, tématu či skladby (zpěv, hra). - charakteristika tanců, hudby, oblečení, rozlišení baletu, lidové tance, historické, společenské a současné styly. Předvedení základní figury. - základní znaky typické pro hudbu jednotlivých slohových	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Poznávání lidí Kooperace a kompetice

stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	období. Styly a žánry vybrané ukázky populární hudby	
- ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů - správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu	- údržba domácích spotřebičů - technika v životě a domácnosti - pracovní nástroje	-
- vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů - zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl	- laboratorní technika - základní experimenty ve vztahu k probíraným tématům	
- posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání - prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce - orientuje se	- volba profesní orientace - zaměstnání - podnikání - trh práce - možnosti vzdělávání	OSV Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Hodnoty, postoje, praktická etika VDO Občan, občanská společnost a škola

v pracovních činnostech vybraných profesí		Občan, občanská společnost a stát MV Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení
--	--	---

Charakteristika vyučovacího předmětu

Název vyučovacího předmětu:

Tělesná výchova

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Časové vymezení

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
2	2	2	2

Organizační vymezení

Výuka předmětu probíhá ve školní tělocvičně, ve školním bazénu nebo na hřišti. Výuku žáci absolvují po skupinách společně se žáky z běžných tříd, dle rozvrhových podmínek daného roku. V 6. a 7. ročníku probíhá vždy v 1 hodině týdně výuka plavání. Při hodinách tělesné výchovy u žáků vyžadujeme sportovní úbor a obuv.

Obsahové vymezení

V Montessori pedagogickém systému není v tělesné výchově kladen důraz na soutěžení a na srovnávání výkonnosti mezi žáky, ale na spolupráci při kolektivních hrách a sportovních disciplínách.

U individuálních pohybových aktivit vedeme děti k úsilí zdolávat překážky, k odvaze vyzkoušet nové či obtížné a porovnáváním osobních výsledků zvyšovat své výkony. Předpokládáme, že si žáci vytvoří optimální celoživotní postoj k pohybovým činnostem.

Tělesná výchova se zaměřuje na rozvoj pohybových dovedností a zdravotně zaměřených činností, žáci si osvojují ve všech rovinách poznatky o významu pohybové aktivity pro zdraví. Tělesná výchova směřuje k poznávání vlastních pohybových možností a zájmů a k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost a duševní pohodu. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je prožitek z pohybu. Dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu pohybového prožitku umocňuje.

Výchovné a vzdělávací strategie

Pohybové aktivity nabízíme žákům v takové podobě, aby nebyli stresováni porovnáváním a poměřováním svých výsledků s ostatními. Sport je tak vnímán jako zábava a příjemná relaxace, nikoliv stres, kdo je lepší. (KO, KSP)

Osobním příkladem a pozitivním přístupem vedeme žáky k přijetí a realizaci myšlenky fair play. (KO, KŘP)

Pro pohybové aktivity nabízíme různá místa, neomezujeme se pouze na sportoviště a tělocvičnu. Ukazujeme tak žákům, že pohyb je spjatý především s běžným životem. (KU, KSP)

Výchovné a vzdělávací strategie – TĚLESNÁ VÝCHOVA Utváření klíčových kompetencí	
Kompetence k učení	* Žáky vedeme k poznávání vlastních pohybových schopností a jejich individuálnímu rozvoji. * K prožívání souvislostí mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou. * K systematickému sledování vývoje vlastní fyzické zdatnosti.
Kompetence k řešení problémů	* Žáky vedeme k přemýšlení o problému při ovládnutí cviku, sportovního prvku a hledání tréninkové cesty k jeho provedení. * K hledání vhodné taktiky v individuálních a kolektivních sportech.
Kompetence komunikativní	* Žáky vedeme k poslouchání a přijímání pokynů vedoucího družstva. * K otevřené diskusi o taktice družstva. * K pořizování záznamů a obrazových materiálů ze sportovních činností a jejich následné prezentace.
Kompetence sociální a personální	* Žáky vedeme k dodržování pravidel fair play. * K podpoře myšlenek olympijského hnutí. * K rozvoji spolupráce uvnitř kolektivu sportovního družstva. * K rozdělování a přijímání úkolů v rámci sportovního družstva.
Kompetence občanské	* Žáky vedeme k aktivnímu sportování. * K dodržování hygieny při tělesných aktivitách. * K poskytnutí první pomoci při úrazech lehčího charakteru. * K seznámení se škodlivostí používání drog a jiných škodlivin.

Kompetence pracovní	* Žáky vedeme k dodržování pravidel ve sportu a nutností dodržování pravidel v celém životě. * K vyhledávání možných rizik při pohybových činnostech a hledání cest jejich minimalizace. * Ke zpracování a prezentaci naměřených výkonů.
Kompetence digitální	* Vedeme žáky k efektivnímu využívání moderních technologií během pohybové aktivity, k její kontrole, analýze a hodnocení. * Seznamujeme žáky s moderními technologiemi a podporujeme žáky k jejich využívání.

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU TĚLESNÁ VÝCHOVA

6. ročník

výstupy Žák:	učivo	TO průřezových témat
- při vytrvalosti uplatňuje svoji vůli - zvládá techniku atletických disciplín - získané dovednosti zúročí při reprezentaci školy		OSV Seberegulace a sebeorganizace, Kooperace a kompetice
- provede základní gymnastické prvky - provede kotouly a přeskoky - při cvičení zlepšuje svůj fyzický fond	- gymnastika - základní akrobacie – hrazda, bedna - šplh – lano, tyč - rytmická a kondiční gymnastika	
- v praxi předvede herní činnosti jednotlivce i mužstva	- sportovní hry - základní druhy sportovních her (kolektivní, brankové, síťové, pálkovací)	

- uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech - respektuje základní pravidla míčových her	základní označení a vybavení hřišť vybíjená, florbal, kopaná	
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování v neznámém terénu a prostředí (příroda, silniční provoz) - bezpečně se pohybuje na lyžích	- turistika a pobyt v přírodě	EV Vztah člověka k prostředí
- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - uplatňuje vhodné a bezpečné chování na neznámém sportovišti - předvídá možnost nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - uvede zásady první pomoci	- význam pohybu pro své zdraví - prevence a korekce jednostranného zatížení a sval. dysbalancí - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - dobré sportovní vybavení, chrániče	

7. ročník

výstupy Žák:	učivo	TO průřezových témat
- při vytrvalosti uplatňuje svoji vůli - zvládá techniku atletických disciplín	- atletika - hod míčkem – dálka - skok daleký – rozběh, odraz - běžecká abeceda - běh – 600-1 000 m – vytrvalost	OSV Seberegulace a sebeorganizace,

- získané dovednosti zúročí při reprezentaci školy		Kooperace a kompetice
- provede základní gymnastické prvky - provede kotouly a přeskoky - při cvičení zlepšuje svůj fyzický fond	- gymnastika - základní akrobacie – hrazda, bedna - šplh – lano, tyč - rytmická a kondiční gymnastika	
- v praxi předvede herní činnosti jednotlivce i mužstva - uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech - respektuje základní pravidla míčových her	- sportovní hry - základní druhy sportovních her (kolektivní, brankové, síťové, pálkovací) - základní označení a vybavení hřišť	
- uvede a v praxi dodržuje základní pravidla míčových her	- vybíjená, florbal, kopaná - úpolové sporty – postoje, pády	EV Vztah člověka k prostředí
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování v neznámém terénu a prostředí (příroda, silniční provoz) - bezpečně se pohybuje na lyžích	- Turistika a pobyt v přírodě, lyžařský kurz	
- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - uplatňuje vhodné a bezpečné chování na neznámém sportovišti - předvídá možnost nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	- význam pohybu pro - zdraví - prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových - dysbalancí - hygiena a bezpečnost při pohybových - činnostech - dobré sportovní - vybavení, chrániče	

- uveďte a na modelových situacích prokáže znalost zásady první pomoci		
- předvede základní úpolové hry (přetahy, přetlaky a odpory)	- úpolové sporty: postoje, pády, - techniky	

8. ročník

výstupy Žák:	učivo	TO průřezových témat
- vyjmenuje základní rozdíly jednotlivých druhů sportovních her (rozměry hřišť atd.) - uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, rozliší role ve hře (divák, rozhodčí, útočník, obránce, brankář) - řídí sportovní utkání svých vrstevníků	- sportovní hry: - kopaná (sálová), basketbal, - házená, základy volejbalu, - softbal, florbal pravidla, hra	OSV Seberegulace a sebeorganizace, Kooperace a kompetice
- na modelových situacích pro - káže znalost protiúrazovou prevenci - provede obtížný prvek s dopomocí - při cvičení uplatní svůj fyzický fond - provede gymnastické prvky školní výchovy – přeskoky, shyby, toče	- gymnastika - akrobacie, hrazda-výmyk, toč, - kruhy, shyby, švédská bedna – - přeskoky, kotouly, - šplh – lano	
- provede základní úpolové hry (přetahy přetlaky a odpory)	- úpolové sporty: postoje, pády, - techniky	
- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - uplatňuje vhodné bezpečné chování v neznámém prostředí - uvede zásady zdravého životního stylu	- význam pohybu pro zdraví - hygiena a bezpečnost při a po sportovních činnostech - vhodné sportovní pomůcky a chrániče	

9. ročník

výstupy Žák:	učivo	TO průřezových témat
- vyjmenuje základní rozdíly jednotlivých druhů sportovních her (rozměry hřišť atd.) - uplatňuje zkušenosti z míčových - her v dalších sportech, rozliší - role ve hře (divák, rozhodčí, útočník, obránce, brankář) - řídí sportovní utkání svých vrstevníků	- sportovní hry: - kopaná (sálová), - basketbal, - házená, - základy volejbalu, - softbal, florbal pravidla - hra	OSV Seberegulace a sebeorganizace, Kooperace a kompetice
- dodržuje protiúrazovou prevenci - provede obtížný prvek s dopomocí - při cvičení uplatní svůj fyzický fond - provede gymnastické prvky školní výchovy – přeskoky, shyby, toče	- gymnastika - akrobacie, hrazda - výmyk, toč, kruhy, - shyby, - švédská bedna přeskoky, kotouly, - šplh – lano	
- uplatňuje bezpečné chování v neznámém prostředí hřišť a místa bydliště	- turistika, - pobyt v přírodě	

Charakteristika vyučovacího předmětu

Název vyučovacího předmětu:

Španělský jazyk

Vzdělávací oblast: Další cizí jazyk

Časové vymezení

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
0	3	2/3 (do 2023/24)	2/3 (do 2023/24)

Organizační vymezení

Vyučovací předmět Další cizí jazyk je realizován v duchu Montessori pedagogiky. Žáci jsou učitelem vedeni k aktivnímu se zapojování do výuky (konverzace, práce na posterech a projektech).

Žákům jsou při výuce běžně k dispozici cizojazyčné časopisy, literatura, pracovní listy a počítač s připojením na internet. Pro některé aktivity využíváme i jiná místa než učebnu, např. vycházky do přírody, na zahradě.

Výchovné a vzdělávací strategie

Průběžně motivujeme žáky ke komunikaci v cizím jazyce – poskytujeme příležitosti ke čtení cizojazyčné literatury, časopisů, zahraniční návštěvy, video programy. (KO, KŘP, KU)

Při výuce kombinujeme frontální, skupinovou i individuální práci (KU, KŘP)

Klademe rovnoměrný důraz na porozumění a vlastní vyjádření, interakci, poskytujeme dostatek příležitostí k samostatnému projevu (KU, KŘP)

Aplikujeme cizí jazyk i do ostatních vyučovacích předmětů (KU, KŘP, KO, KP)

Výchovné a vzdělávací strategie – ŠPANĚLSKÝ JAZYK Utváření klíčových kompetencí	
Kompetence k učení	* Vedeme žáky k poznávání smyslu a cíle učení a ověřování výsledků * Zadáváme žákům úkoly, při kterých vyhledávají a kombinují informace * Vedeme žáky k propojování získaných poznatků do širších celků
Kompetence k řešení problémů	* vedeme žáky k pochopení problému * vedeme žáky k pochopení problému
Kompetence komunikativní	* vedeme žáky k pochopení problému * vedeme žáky k naslouchání druhých lidí a vhodným reakcím na jejich promluvy * vedeme žáky k výstižnému a souvislému projevu * vedeme žáky ke vzájemné komunikaci při práci ve dvojicích a při skupinové práci
Kompetence sociální a personální	* využíváme skupinovou práci, vedeme žáky k přijímání různých rolí v rámci skupiny * vedeme žáky, aby se podíleli na utváření příjemné atmosféry v týmu * vedeme žáky k sebekontrolé * vedeme žáky k autoevaluaci na základě předem daných kritérií * vybízíme žáky k aktivní diskusi a k hájení se svého názoru přiměřenou argumentací
Kompetence občanské	* vedeme žáky k respektování názorů ostatních žáků * vedeme žáky k vlastnímu rozhodování v dané situaci * pobízíme žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů * vyzýváme žáky k diskusi a vzájemnému naslouchání
Kompetence pracovní	* podporujeme žáky v budování schopnosti organizovat svou práci v rámci svých individuálních schopností a možností
	* podporujeme žáky v budování schopnosti organizovat svou práci v rámci svých individuálních schopností

	možností
Kompetence digitální	* vedeme žáky k tomu, aby používali digitální zařízení, aplikace a služby při práci ve škole i doma * vedeme žáky k využití digitálních technologií pro usnadnění jejich práce při učení slovní zásoby a gramatických jevů * vedeme žáky k používání digitálních technologií pro získávání vyhledávání informací během projektového vyučování

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU ŠPANĚLSKÝ JAZYK

7. ročník

výstupy Žák:	učivo	TO průřezových témat
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně - zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal - rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu - přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení - Hovoří jednoduše o sobě a své rodině, kamarádech, škole. Reaguje na kladené otázky.	- zvuková a grafická podoba jazyka – vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - slovní zásoba – z okruhů domov, rodina, volný čas, jídlo, oblékání, kalendářní rok (roční období, měsíce, dny v týdnu), zvířata, počasí, seznamování, základní údaje o sobě, informace o rodině, kamarádech, škole, číslovky - Gastronomie Španělska a České republiky, obchod a nakupování. - Práce se slovníkem	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané

8. ročník

výstupy Žák:	učivo	TO průřezových témat
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně - zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal - rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu - rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu - přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení - Sdělí jednoduchým způsobem údaje o svém bydlišti, popíše svůj domov, hovoří o svém běžném dni. - Odpoví otázky týkající se jeho plánů na další dny, hovoří o svých volnočasových aktivitách. - Napíše text na zadané téma týkající se probíraných okruhů.	- zvuková a grafická podoba jazyka – vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - Rozšiřování okruhu základní slovní zásoby a frází z ŠJ - Trávení volného času mladých lidí, počasí a klimatické jevy, vyjádření nutnosti, blízké budoucnosti. - Slovní zásoba: Volný čas, mé město, moje čtvrť, počasí, zvířata, bydlení, popis činností, smluvení schůzky, průběh dne, škola, jídelníček, evropské státy	OSV Komunikace VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané

9. ročník

výstupy Žák:	učivo	TO průřezových témat
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - rozšiřování slovní zásoby - slovní zásoba z okruhů: Příroda a životní prostředí, svátky ve Španělsku a Latinské Americe, sporty, zdravý životní styl, minulost - práce se slovníkem - základní gramatické struktury, vyjádření minulého času, imperfektum	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VDO Občanská společnost a škola VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané MkV Kulturní difference Etnický původ Multikulturalita

- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení		
---	--	--

Charakteristika vyučovacího předmětu

Název vyučovacího předmětu:

Německý jazyk

Vzdělávací oblast: Další cizí jazyk

Časové vymezení

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
0	3	2	2

Organizační vymezení

Vyučování předmětu Německý jazyk probíhá podle filozofie Montessori pedagogiky, kdy se žáci aktivně zapojují do výuky, která zahrnuje konverzace, práci na posterech a projektech. V hodinách německého jazyka jsou žákům k dispozici cizojazyčné časopisy, literatura, jazykové příručky, pracovní listy a počítač s připojením na internet. Kromě standardní učebny se některé aktivity provádějí i mimo ni (např. ve specializovaných učebnách), při vycházkách do přírody nebo na zahradě.

Výchovné a vzdělávací strategie

Při výuce kombinujeme frontální, skupinovou i individuální práce. (KU, KŘP)

Průběžně motivujeme žáky ke komunikaci v cizím jazyce – poskytujeme příležitosti ke čtení cizojazyčné literatury, časopisů, zahraniční návštěvy, video programy. (KO, KŘP, KU)

Klademe rovnoměrný důraz na porozumění a vlastní vyjádření, interakci, poskytujeme dostatek příležitostí k samostatnému projevu (KU, KŘP)

Aplikujeme cizí jazyk i do ostatních vyučovacích předmětů (KU, KŘP, KO, KP)

Výchovné a vzdělávací strategie – NĚMECKÝ JAZYK Utváření klíčových kompetencí	
Kompetence k učení	* Vedeme žáky k poznávání smyslu a cíle učení a ověřování výsledků * Zadáváme žákům úkoly, při kterých vyhledávání a kombinují informace * Vedeme žáky k propojování získaných poznatků do širších celků.
Kompetence k řešení problémů	* vedeme žáky k pochopení problému, pojmenování problému a hledání způsobu řešení problému * vedeme žáky k vyhledávání vhodných informací, umožňujeme jim přístup k informačním zdrojům a klademe jim otevřené otázky * podporujeme žáky k práci s chybou
Kompetence komunikativní	* vedeme žáky ke komunikaci na odpovídající úrovni * vedeme žáky k naslouchání druhých lidí a vhodným reakcím na jejich promluvy * vedeme žáky k výstižnému a souvislému projevu * vedeme žáky ke vzájemné komunikaci při práci ve dvojicích a při skupinové práci
Kompetence sociální a personální	* využíváme skupinovou práci, vedeme žáky k přijímání různých rolí v rámci skupiny * vedeme žáky, aby se podíleli na utváření příjemné atmosféry v týmu * vedeme žáky k sebekontrolě, umožňujeme každému žákovi zažít úspěch * vedeme žáky k autoevaluaci na základě předem daných kritérií * vybízíme žáky k aktivní diskusi a k hájení se svého názoru přiměřenou argumentací
Kompetence občanské	* vedeme žáky k respektování názorů ostatních žáků * vedeme žáky k vlastnímu rozhodování v dané situaci * pobízíme žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů, podněcujeme zodpovědnost k sobě i druhým * vyzýváme žáky k diskuzi a vzájemnému naslouchání

Kompetence pracovní	* podporujeme žáky vbudování schopnosti organizovat svou práci v rámci svých individuálních schopností a možností * vedeme žáky k účelnému využívání svých vědomostí a dovedností získaných v jiných vzdělávacích oblastech
Kompetence digitální	* vedeme žáky k tomu, aby používali digitální zařízení, aplikace a služby při práci ve škole i doma * vedeme žáky k využití digitálních technologií pro usnadnění jejich práce při učení slovní zásoby a gramatických jevů * vedeme žáky k používání digitálních technologií pro získávání a vyhledávání informací během projektového vyučování

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU NĚMECKÝ JAZYK

7. ročník

výstupy Žák:	učivo	TO průřezových témat
- rozumí jednoduchým pokynům v cizím jazyce a dokáže na ně reagovat - rozumí slovům a jednoduchým větám v promluvě, která jsou pronášena pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá - stručně sdělí obsah přiměřeně obtížného textu - orientuje se v obsahu a smyslu jednoduchého textu, vyhledává elementární informace - píše slova a krátké věty na základě textové vizuální předlohy - využívá základní gramatické struktury	- zvuková a grafická podoba jazyka – vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - jednoduché pokyny a instrukce učitele - pozdravy, oslovení, představování, seznamování - slovní zásoba: informace k osobám, volnočasové aktivity, škola, dny v týdnu, jazyky a země, barvy - číslovky 0 – 2000 - psaní: dotazník, rozvrh hodin, psaní jednoduchých vět, email - základní gramatické struktury: přímý a nepřímý slovosled, časování pravidelných sloves a slovesa haben a sein, sloveso mögen a sprechen, přivlastňovací zájmena mein, dein, zápor kein, 4. pád podstatných jmen, předložky s časovými údaji	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané

8. ročník

výstupy Žák:	učivo	TO průřezových témat
- rozumí jednoduchým pokynům v cizím jazyce a dokáže na ně reagovat - rozumí slovům a jednoduchým větám v promluvě, která jsou pronášena pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá stručně sdělí obsah přiměřeně obtížného textu - orientuje se v obsahu a smyslu jednoduchého textu, vyhledává elementární informace - píše slova a krátké věty na základě textové vizuální předlohy - využívá základní gramatické struktury	- zvuková a grafická podoba jazyka – vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - jednoduché pokyny a instrukce učitele - rozšiřování okruhu základních frází v NJ - slovní zásoba: škola, jídelníček, rodina, bydlení, domácí práce, povolání, domácí mazlíčci - číslovky 0 – 2000 - psaní: různé formy sdělení – email, dopis, jídelní lístek, psaní jednoduchých vět na dané téma - rozšiřování základních gramatických sktruktur: přímý a nepřímý slovosled, časování pravidelných sloves a slovesa haben a sein, sloveso mögen a sprechen, přivlastňovací zájmena mein, dein, zápor kein, 4. pád podstatných jmen, předložky s časovými údaji, rozkazovací způsob	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané

9. ročník

výstupy Žák:	učivo	TO průřezových témat
- rozumí jednoduchým pokynům v cizím jazyce a dokáže na ně reagovat - rozumí slovům a jednoduchým větám v promluvě, která jsou pronášena pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá stručně sdělí obsah přiměřeně obtížného textu - orientuje se v obsahu a smyslu jednoduchého textu, vyhledává elementární informace - píše slova a krátké věty nazákladě textové vizuální předlohy - využívá základní gramatické struktury	- zvuková a grafická podoba jazyka – vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - jednoduché pokyny a instrukce učitele - rozšiřování okruhu základních frází v NJ - slovní zásoba: denní program, časové údaje, rodina, bydlení, domluvení schůzky - číslovky 0 – 2000 - psaní: denní rozvrh, pozvánka, email - rozšiřování základních gramatických sktruktur: slovesa s odluč. předponou, předložky, vybraná způsobová a nepravidelná slovesa, sloveso wedren, zvratná slovesa	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané

PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou

- Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné, respektuje individuální vzdělávací potřeby žáků a doporučení školského poradenského zařízení.
- Při hodnocení žáka jsou výsledky vzdělávání a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.
- Při průběžném i celkovém hodnocení uplatňuje učitel vůči žákovi přiměřenou náročnost a pedagogický takt.
- Každému hodnocení musí závazně předcházet jasné a srozumitelné seznámení žáka s cíli vzdělávání a k nim náležejících kritérií hodnocení.

Sebehodnocení žáků

- Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků.
- Žáci vypracovávají sebehodnocení, které shrnuje pokrok a proces v průběhu měsíce
- Žáci vypracovávají sebehodnocení, které je součástí vysvědčení.
- Sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků.
- Chybu je potřeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení. Učitelé se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat. Chyba je důležitý prostředek učení.
- Při sebehodnocení se žák snaží popsat: co se mu daří, co mu ještě nejde, jak bude pokračovat dál.
- Při školní práci vede učitel žáka tak, aby komentoval svoje výkony a výsledky.

Získávání podkladů pro hodnocení

Hodnocení se provádí průběžně po celou dobu školního roku a je podkladem pro hodnocení žáka na vysvědčení.

Součástí průběžného hodnocení jsou:

- soustavné diagnostické pozorování žáků, sledování pokroků žáků a připravenosti na vyučování, různé druhy ověření znalostí (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové,...), analýza výsledků činností žáků, konzultace s ostatními vyučujícími a podle potřeby i se školním psychologem.
- Portfolia (pro 1. stupeň), která mohou obsahovat např.: ověřování znalostí, didaktické hry a doplňovací cvičení, slohové práce, referáty, materiály k procvičování učiva, práce z VV, čtenářské listy.

Kritéria pro hodnocení výsledků vzdělávání

Učitel při průběžném hodnocení žáků využívá:

- slovní hodnocení
- procentuální hodnocení na 1. stupni odpovídající klasifikační stupnici dle následující tabulky:

100–90 %	plně ovládá
89–75 %	ovládá bez větších obtíží
74–50 %	ovládá s dílčími nedostatky
49–25 %	ovládá s dopomocí
24–0 %	neovládá

- procentuální hodnocení na 2. stupni, odpovídající klasifikační stupnici dle následující tabulky:

100–92 %	plně ovládá
91–79 %	ovládá bez větších obtíží
78–51 %	ovládá s dílčími nedostatky
50–30 %	ovládá s dopomocí
29–0 %	neovládá

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení:

Žák je hodnocen slovním hodnocením (sdělením), ze kterého je zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům v kombinaci s grafickou hodnotící stupnicí. Žáci 1. ročníku jsou hodnoceni pouze slovním hodnocením (sdělením).

Slovní hodnocení / sdělení:

- uvádí zejména silné stránky žáka a možnosti pro zlepšení,
- slovní komentář se týká nejen znalostí a dovedností, ale i hodnocení projevů chování žáka ve škole a jeho přístupu k učení (např. vynaložené úsilí žáka, zodpovědnost, samostatnost, ...),
- slovní komentáře vyučující propojuje do kompaktního celku tvořícího celistvý obraz žáka,
- slovní komentář může obsahovat i další vyjádření, např. informace o zapojení do mimoškolních aktivit a ocenění,
- při hodnocení žáků je třeba věnovat pozornost slovním komentářům, především pečlivě zvážit význam volených slov.

Hodnocení teoretických předmětů:

- Hodnocení teoretických předmětů je označeno šipkou dle rozvoje žáka na čtyřstupňové škále, které je doplněno slovním hodnocením (sdělením).
- Hodnotící stupnice má čtyři stupně. Na vysvědčení jsou vyjádřeny zkratkami:

J	Ještě neosvojeno	Výstupy ještě neosvojeny.
Č	Částečně osvojeno	Výstupy částečně osvojeny, i známé situace činí potíže, potřebuje pomoc.
T	Téměř osvojeno	Výstupy téměř osvojeny, uplatňuje je ve známých situacích s připomenutím nebo s mírnou pomocí.
Ú	Úplně osvojeno	Výstupy zcela osvojeny, uplatňuje je samostatně v běžných i nových situacích.

- **Hodnocení teoretických předmětů na vysvědčení se vztahuje k výstupům, které jsou zobecněním očekávaných výstupů RVP ZV a reprezentují tematické oblasti vzdělávacích oborů.**
- Vzhledem k tomu, že cílem hodnocení ve výchovných předmětech je podpora žáka v jeho rozvoji jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti a v projevování pozitivních citů v chování, jednání a v prožívání životních situací, nehodnotíme je známkou, ale pouze slovním vyjádřením učitele v kombinaci se škálou.

Zobecněné výstupy pro hodnocení teoretických předmětů pro 1. STUPEŇ

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace	
Vyučovací předmět Český jazyk	
Zobecněná forma očekávaného výstupu	Používá probíraná pravidla pravopisu.
	Čte s porozuměním.
	Vyjadřuje a zaznamenává své myšlenky.
	Pracuje s literárním textem a orientuje se v základních literárních pojmech.

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace	
Vyučovací předmět Anglický jazyk	
Zobecněná forma očekávaného výstupu	Poslouchá s porozuměním.
	Ústně reaguje v daných situacích.
	Čte s porozuměním.
	Vyjadřuje se písemnou formou.

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace	
Vyučovací předmět Matematika	
Zobecněná forma očekávaného výstupu	Počítá v daném oboru čísel.
	S porozuměním pracuje s tabulkami, schématy a řadami čísel.
	Rozeznává a znázorňuje rovinné útvary a jednoduchá tělesa.
	Řeší rozmanité typy úloh.

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět	
Vyučovací předmět Kosmická výchova	
Zobecněná forma očekávaného výstupu	Vysvětluje základní pojmy.
	Na příkladech vysvětluje vztahy mezi pojmy.
	Propojuje znalosti se situacemi z běžného života.

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie	
Vyučovací předmět Kosmická výchova – Informatika	
Zobecněná forma očekávaného výstupu	Zpracovává data a získává z nich informace, pracuje s datovými modely.
	Řeší problémy, rozkládá je na části, sestavuje algoritmy a programuje.
	Orientuje se v informačních systémech a zaznamenává v nich data.
	Bezpečně využívá digitální technologie.

Zobecněné výstupy pro hodnocení teoretických předmětů pro 2. STUPEŇ

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace	
Vyučovací předmět Český jazyk a literatura	
Zobecněná forma očekávaného výstupu	Používá probíraná gramatická pravidla a slovní zásobu.
	Pracuje s textem.
	Orientuje se v základních literárních pojmech a žánrech.
	Vytváří texty v různých slohových útvarech.
	Účelně komunikuje.

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace	
Vyučovací předmět Anglický jazyk, Druhý cizí jazyk – Španělský jazyk nebo Německý jazyk	
Zobecněná forma očekávaného výstupu	Využívá informace získané poslechem.
	Ústně reaguje v daných situacích.
	Pracuje s informacemi z textů.
	Vyjadřuje se písemně.

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace	
Vyučovací předmět Matematika	
Zobecněná forma očekávaného výstupu	Provádí operace s čísly a proměnnými.
	Vyjadřuje vztahy a závislosti při práci s daty
	Orientuje se v základních geometrických útvarech a jejich vlastnostech.
	Využívá znalosti v konstrukčních a početních úlohách.
	Řeší nestandardní úlohy.

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie, Člověk a společnost, Člověk a zdraví	
Vyučovací předmět Labyrint světa – Dějepis, Výchova k občanství	
Zobecněná forma očekávaného výstupu	Vysvětlí děje, skutky a jevy ovlivňující vývoj společnosti.
	Interpretuje poznatky z různých zdrojů, uvádí je do souvislostí a argumentuje.
	Uplatňuje znalosti při řešení praktických úkolů.
	Kriticky hodnotí aktuální společenské dění a problémy.

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie	
Vyučovací předmět Labyrint světa – Informační a komunikační technologie	
Zobecněná forma očekávaného výstupu	Zpracovává data a získává z nich informace, pracuje s datovými modely.

	Uplatňuje algoritmické myšlení a programuje.
	Orientuje se v informačních systémech a vytváří návrhy pro evidenci dat.
	Bezpečně využívá digitální technologie a jejich propojení.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda	
Vyučovací předmět Kosmická výchova – Fyzika, Zeměpis, Přírodopis, Chemie	
Zobecněná forma očekávaného výstupu	Vysvětlí pojmy, fakta, definice a zákonitosti.
	Získává informace a data z experimentů a externích zdrojů.
	Kriticky interpretuje informace z různých zdrojů a výsledky zkoumání.
	Uplatňuje znalosti při řešení praktických úkolů.

Hodnocení výchovných předmětů

- Cílem hodnocení výchov by měla být podpora žáka v jeho rozvoji. I proto nejsou tyto předměty hodnoceny procenty, ale je zde pouze prostor pro slovní vyjádření učitele.
- Učitel hodnotí výstupy, které byly hlavním obsahem uplynulého období a jsou v souladu s ŠVP. Vyučující hodnotí silné stránky žáka, zaměří se i na dílčí úspěchy. Doporučí vhodné strategie k žádoucímu rozvoji. Při hodnocení je možné využít i sebehodnocení žáka. Pokud prostor pro další rozvoj učitel nevidí, může např. žákovi doporučit pokračování v práci stejným způsobem i v dalším období.

Hodnocení chování

- Kritériem pro slovní hodnocení chování je dodržování školního řádu školy během klasifikačního období s přihlédnutím k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka.
- Hodnocení chování žáka zahrnuje 3 hlavní kategorie: žák ve vztahu k sobě, žák ve vztahu k druhým, žák při učení.

Kategoriím byly stanoveny kritéria hodnocení ve vztahu k naplňování klíčových kompetencí RVP ZV:

Žák ve vztahu k sobě		
Kritérium	1. stupeň	2. stupeň
Přiměřeně situaci vyjadřuje své myšlenky.	Žák - přiměřeně věku prožívá a popisuje pocity štěstí, smutku, úspěchu, hněvu, zklamání atd. - srozumitelně vyjadřuje a prosazuje své potřeby, nápady, návrhy, záměry, přání atd. - usměrňuje své chování	Žák - přiměřeně věku prožije, zpracuje a vyjádří pocity štěstí, smutku, úspěchu s respektem k sobě samému, ostatním i k prostředí - své myšlenky, názory a podněty vyjádří věcně správně, výstižně a souvisle - má přiměřenou sebekontrolu

Rozezná vhodné a nevhodné chování.	Žák - je schopen vysvětlit a dodržuje základní pravidla společenského chování - chová se adekvátně s ohledem na situaci a prováděné činnosti (hra, učení atd.) - přiměřeně situaci usměrňuje své chování	Žáka - je schopen vysvětlit a dodržuje pokročilá pravidla společenského chování, etiketu - uznává a obhájí svá práva a povinnosti i práva a povinnosti ostatních - přebírá zodpovědnost za důsledky svého chování a osobních rozhodnutí - zdůvodní své chování, popíše jeho příčiny - adekvátně kontroluje a usměrňuje vlastní chování
Pracuje na svém rozvoji.	Žák - dodržuje základní hygienická pravidla - je schopen vysvětlit a dodržet principy zdravé životosprávy - uvědomuje si své silné stránky a oblasti pro zlepšení - je v rámci dané činnosti podnikavý, iniciativní a nápaditý - zná/stanoví své cíle a nebojí se je vhodným způsobem prosazovat - vytváří si pozitivní, a zároveň reálnou představu o sobě samém, podporující jeho sebedůvěru a samostatnost	Žák - dbá na svůj zevnějšek, dodržuje pravidla hygieny - je schopen vysvětlit a dodržet principy zdravé životosprávy - je zdravě sebevědomý / dovede posoudit a přiměřeně reflektovat své potřeby, zájmy, silné stránky i oblasti pro zlepšení - stanovuje si vlastní individuální cíle a sleduje pokrok k jejich dosažení - má pozitivní, a zároveň reálnou představu o sobě samém podporující jeho sebedůvěru a samostatnost - udělá-li chybu, je schopen ji věcně přiznat a užít k poučení a dalšímu rozvoji

Žák ve vztahu k druhým		
Kritérium	1. stupeň	2. stupeň
Dodržuje stanovená pravidla.	Žák - se podílí na společné komunikaci o nastavení pravidel třídy - dodržuje nastavená pravidla třídy - rozumí pravidlům školy a dodržuje ta, která se ho/jí týkají (například ve společných prostorách, ve školní jídelně, na hřišti, při školních výletech) - dodržuje pravidla soutěživých her a společných aktivit - respektuje dospělou autoritu	Žák - se podílí na společné komunikaci o nastavení pravidel třídy - uznává a dodržuje dohodnutá pravidla třídy - užívá svá práva a plní své povinnosti - respektuje pravidla nastavená ve školním řádu - adekvátně kontroluje vlastní chování - při školních akcích dodržuje nastavená pravidla - respektuje dospělou autoritu - vymezuje se vůči nevhodnému chování
Spolupracuje s ostatními.	Žák - dovede přijmout roli žáka (např. v 1. ročníku) - je platným členem/členkou kolektivu třídy při práci i při hrách. - aktivně komunikuje, sdílí názory - naslouchá druhým, pracuje s informacemi, které od nich získal (názory, potřeby, znalosti atd.) - dokáže přijmout přidělenou roli ve skupině - spolupracuje s dospělým/učitelem - je při spolupráci kreativní, hledá společné cesty ke splnění úkolu nebo k řešení problému - přiměřeným způsobem se zapojuje do společných aktivit, má zájem o ostatní spolužáky, navazuje přátelské vztahy	Žák - je platným členem/členkou kolektivu třídy při různých aktivitách - diskutuje, sdílí názory, uznává různé úhly pohledu, dokáže vyjednávat a dosáhnout řešení/kompromisu - v různých situacích dokáže přijímat rozdílné role (vedoucí skupiny, mluvčí, hodnotitel atd.) - podílí se na spravedlivém rozdělení práce ve skupině a akceptuje ho - na základě poznání svých možností nebo přijetí určité role v pracovní činnosti přispívá ke kvalitě splnění společného úkolu - při spolupráci s ostatními přichází s novými přístupy a způsoby spolupráce a řešení problémů - navazuje a udržuje přátelské vztahy
Dorozumívá se srozumitelně a účelně.	Žák - s porozuměním přijímá informace a pokyny a reaguje na ně přiměřeně věku - hovoří plynně a gramaticky správně - vyjadřuje se přehledně a srozumitelně v ústním i písemném projevu	Žák - obhájí své vlastní názory užíváním vhodných argumentů, příkladů a závěrů - vyjadřuje se plynně, jasně a uceleně, svou řeč přizpůsobuje rozdílným situacím

	- aktivně naslouchá druhým - přiměřeným způsobem zdraví a oslovuje druhé (volí vhodné formy pozdravu, adekvátně rozlišuje tykání a vykání atd.) - srozumitelně vyjádří svá přání, požadavek atd. - když potřebuje, zeptá se či požádá o pomoc - dodržuje obecná pravidla rozhovoru - přiměřeným způsobem předkládá a obhajuje vlastní názory - přiměřeně věku vyjádří souhlas, odmítnutí	- naslouchá promluvám druhých s empatickým porozuměním a vhodně na ně reaguje - sdílí informace, zdroje a odborné znalosti, aktivně diskutuje - při pozdravu, oslovení i v rozhovoru dodržuje pravidla slušnosti - v případě potřeby zažádá o vysvětlení nebo pomoc - aktivně se účastní v diskusi - vhodně používá obecná pravidla rozhovoru - kvalitně prezentuje výstupy své práce - přiměřeně věku vyjádří souhlas, odmítnutí
Přispívá k vytváření bezpečného prostředí.	Žák - chová se zdvořile - vnímá pocity ostatních a je si vědom toho, že jeho jednání má dopad na ostatní - respektuje odlišné názory - ochotně pomáhá druhým - respektuje práva a vlastnictví ostatních - případné spory řeší smírně	Žák - chová se ohleduplně a s pochopením k prožitkům a potřebám ostatních - ochotně pomáhá druhým - respektuje odlišnosti (přijímá myšlenky, názory, hodnoty a tradice ostatních) - odsuzuje šikanu a aktivně se vůči ní vymezuje - aktivně se podílí na řešení konfliktů s cílem dosažení shody názorů (konsenzu) - respektuje práva a vlastnictví ostatních
Zapojuje se do dění ve svém okolí.	Žák - zajímá se o minulost i současnost své rodiny, vesnice/města, své země - aktivně přistupuje k dění ve svém okolí (rodina, třída, vesnice/město) - zajímá se o aktuální problémy současného světa	Žák - zajímá se o dění ve své vesnici/městě, přijímá v něm aktivní roli - zajímá se o aktuální problémy současného světa - rozumí tomu, že situace každodenního života lze vidět z různých perspektiv - je proaktivní, přichází s novými podněty a návrhy - uplatňuje kritické myšlení při řešení problémů a rozhodování (nepodléhá prvnímu dojmu,

		obecnému mínění a tradovaným názorům, přemýšlí, pracuje s informacemi, orientuje se v problematice, rozhoduje se)
--	--	---

Žák při učení		
Kritérium	1. stupeň	2. stupeň
Zodpovědně přistupuje k učení.	Žák - chodí do školy řádně připraven a vybaven potřebnými pomůckami - projevuje soustředěný zájem o sebezvoj (pozorně naslouchá, zapojuje se do aktivit, projevuje zájem o nové informace) - v procesu svého učení je aktivní (dotazuje se, odpovídá na otázky, je zvědavý, objevuje, zjišťuje, má zájem o nové poznatky) - vydrží soustředěně pracovat po určitý časový úsek a soustředit se (na jednu činnost, která se obměňuje) - účelně využívá čas stanovený pro plnění úkolu - úkoly plní samostatně nebo s přiměřenou mírou podpory - udržuje své pracovní místo v čistotě a pořádku - úkoly (včetně domácích) vypracovává pečlivě a svědomitě	Žák - chodí do školy řádně připraven a vybaven potřebnými pomůckami - projevuje soustředěný zájem o sebezvoj (pozorně naslouchá, zapojuje se do aktivit, projevuje zájem o nové informace) - v procesu svého učení je aktivní (dotazuje se, odpovídá na otázky, je zvědavý, objevuje, zjišťuje, má zájem o nové poznatky) - rozpozná a popíše vlastní studijní potřeby, umí specifikovat smysl učení a jedná tak, aby ho v učení nacházel - pracuje soustředěně - účelně využívá čas stanovený pro plnění úkolu - úkoly (včetně domácích) vypracovává pečlivě a svědomitě
Využívá různé postupy a způsoby učení.	Žák - pracuje samostatně i ve skupině - respektuje pracovní režim třídy - osvojuje si postupy a způsoby práce podporující proces vlastního učení - řeší úkoly podle návodu - s dopomocí dospělého plánuje, organizuje a řídí vlastní učení - má přiměřeně osvojené psací dovednosti a návyky	Žák - samostatně monitoruje, hodnotí a reviduje své plány při plnění úkolů a dosahování cílů - zná různé strategie učení a dokáže je využívat pro svůj rozvoj - identifikuje, shromažďuje, vyhodnocuje a používá informace, technologie a vhodné zdroje k plnění úkolů - na základě propojení a pochopení poznatků z různých oblastí si vytváří ucelený pohled na studované jevy a uvádí je do souvislostí - je přiměřeně samostatný

		- navrhne, vytváří si a dodržuje plán a postup pro dokončení práce a úkolů - pružně se přizpůsobuje změnám nebo novým pracovním podmínkám
Vytrvá v práci na obtížných úkolech.	Žák - usiluje o splnění úkolů - nevzdává se při překážce a dokáže vytrvat - přistupuje pozitivně a zvědavě k novým úkolům - dokáže přiměřeně zpracovat neúspěch, chybu, zklamání/selhání	Žák - usiluje o splnění úkolů - pracuje s chybou, překonává překážky a občasné nezdary, dovede zhodnotit, že se mu nedaří - vyhledává nová řešení a informace pro splnění úkolu - dokáže přiměřeně zpracovat neúspěch, chybu, zklamání/selhání - přistupuje pozitivně a zvědavě k novým úkolům
Pracuje s různými zdroji informací.	Žák - používá prostředky ICT ke splnění úkolu, řešení problému, vyhledání informací a ke komunikaci - dodržuje pravidla bezpečného a zdraví neohrožujícího chování při práci s digitálními technologiemi - dodržuje pravidla slušného chování i v digitálním prostředí	Žák - používá prostředky ICT ke splnění úkolu, řešení problému, vyhledání informací, osobnímu rozvoji, ke komunikaci, plánování a trávení volného času - při užívání digitálních technologií aktivně předchází situacím ohrožujícím tělesné i duševní zdraví - při práci a pohybu v digitálním prostředí se řídí etickými pravidly, je ohleduplný vůči ostatním - pomocí digitálních technologií se přiměřeně zapojuje do dění ve svém okolí - zvažuje příležitosti a rizika digitálních technologií (zabezpečení zařízení, ochrana dat před zneužitím) a snaží se rizika minimalizovat
Posoudí vlastní pokrok.	Žák - průběžně sleduje vlastní pokrok (zaznamená vlastní pokrok prostřednictvím symbolů i jednoduchou verbální formou) - prezentuje svoji práci, hovoří o ní, dokáže na základní úrovni zhodnotit její kvalitu - rozpozná své silné a slabé stránky a přizpůsobuje jim proces učení	Žák - zaznamenává průběh a výsledky svého učení, uvažuje o nich - pracuje s chybou, při plánování dalšího postupu uvažuje nad dosavadním procesem svého učení - svou práci prezentuje ostatním a sdílí s nimi názory a zkušenosti, hovoří o silných a slabých stránkách své práce - naslouchá a porozumí názorům druhých na svou práci, dokáže ji dále rozvíjet na

		základě připomínek ostatních zachovat bezpečnost - posoudí vlastní pokrok v učení a ze získaných výsledků učení vyvozuje závěry pro svůj další postup - plánuje, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit
--	--	--

Celkové hodnocení

- Celkové hodnocení žáka zahrnuje výsledky klasifikace z povinných předmětů a chování, nezahrnuje hodnocení nepovinných předmětů. Stupeň celkového hodnocení se uvádí na vysvědčení.
- Nelze-li žáka pro závažné objektivní příčiny hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení žáka mohlo být provedeno nejpozději do dvou měsíců po ukončení pololetí; není-li možné hodnocení ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
- Nelze-li žáka pro závažné objektivní příčiny hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení žáka mohlo být provedeno do 30. září. Do té doby žák navštěvuje podmíněně vyšší ročník. Žák, který nemohl být hodnocen v náhradním termínu, nebo byl hodnocen stupněm 5 (nedostatečně), opakuje ročník. Žák může na každém stupni opakovat ročník pouze jedenkrát.
- Má-li zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení v jednotlivých předmětech na konci prvního nebo druhého pololetí, může do tří pracovních dnů ode dne, kdy byl s touto skutečností seznámen, požádat ředitelku školy o komisionální přezkoušení.
- Komise žáka přezkouší neprodleně, nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Výsledek přezkoušení oznámí ředitelka školy zástupci žáka prokazatelným způsobem.

Celkové hodnocení na vysvědčení:

Prospěl(a) s vyznamenáním	Projevili-li žák ve všech z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem dostatečně vysokou míru znalostí a výborné chování.
Prospěl(a)	Projevili-li žák ve všech z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem dostatečnou míru znalostí.

Neprospěl(a)	Neprojeví-li žák v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem dostatečnou míru znalostí nebo není-li z některého předmětu hodnocen na konci druhého pololetí.
Nehodnocen(a)	Nelze-li žáka z některého nebo ze všech předmětů v prvním nebo ve druhém pololetí hodnotit ani v náhradním termínu, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „nehodnocen(a)“.

Hodnocení žáka se speciálními vzdělávacími potřebami a žáka nadaného nebo mimořádně nadaného:

- Při hodnocení a klasifikaci žáka se speciálními vzdělávacími potřebami a žáka nadaného nebo mimořádně nadaného se vychází z doporučení školských poradenských zařízení.
- Žák se pak hodnotí slovním hodnocením, výsledky vzdělávání žáka jsou popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl ve vztahu k očekávaným výstupům v učebních osnovách jednotlivých předmětů ŠVP, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon. Součástí slovního hodnocení je také doporučení, jak předcházet případným neúspěchům.

Komisionální zkoušky

Komisionální zkoušky se konají v těchto případech:

- při přezkoušení žáka, kterého nebylo možno klasifikovat na konci prvního nebo druhého pololetí,
- při opravných zkouškách,
- při přezkoušení žáka, má-li zákonný zástupce pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí,
- při přezkoušení žáka, který plní povinnou školní docházku mimo území ČR na základě žádosti zákonného zástupce,
- při přeřazování žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku.

Komise pro vykonání zkoušky je tříčlenná. Tvoří ji předseda, kterým je zpravidla ředitelka školy nebo jím pověřený učitel, zkoušející učitel, jímž je zpravidla vyučující daného předmětu, a přísedící, který má aprobaci pro týž nebo příbuzný předmět. Klasifikační stupeň určí komise většinou hlasů. O komisionální zkoušce se pořizuje protokol.